

FAIPAR

A FAIPAR MŰSZAKI FOLYÓIRATA 1977. SZEPTEMBER * XXVII. ÉVFOLYAM

A Faipari Tudományos Egyesület IX. küldöttközgyűlése I. ...	257
A fa győzelmes előretörése — ennek ellenére vannak megoldásra váró feladatok	272
<i>Dr. Rácz Endre</i> : A modern bútor tőkés export helyzete és perspektívája	273
<i>Báthory Béla</i> : A Bútorértékesítő Vállalat gazdasági programja 1976—80-ra	279
<i>Dobos István</i> : A szakmai tudás elavulásának megakadályozása	283
<i>Bertók István</i> : A TVK által gyártott faipari ragasztók fejlesztése és felhasználása	285
Asztalos és kárpitos ipartörténeti múzeum szervezése	287
Külföldi lapszemle	
Belföldi hírek	
Kárpitosipari gépek	

СОДЕРЖАНИЕ

9ое Заседание делегатов Научного Общества Лесообрабатывающей промышленности I.	257
Стремительное продвижение древесины — все таки имеется ряд нерешенных проблем	272
<i>Д-р Рац Эндре</i> : Положение и перспективы экспорта современной мебели в капиталистические страны	273
<i>Батори Бела</i> : Хозяйственная программа Предприятия по продаже мебели на 1976—80 гг.	279
<i>Добош Иштван</i> : Предотвращение устарение профессионального знания	283
<i>Бертók Иштван</i> : Развитие и применение клеев выпускаемых Химическим Комбинатом Тиса для лесообрабатывающей промышленности	285
Организация музея истории столярного и обойного ремесел .	287
Новости нашего Общества	
Венгерские новости	
Обзор печати	
Машины обойного ремесла	

Szerkesztésért felelős:
RIEPERGER LÁSZLÓ

Szerkesztőség címe:
Budapest V., Anker köz 1—3. Tel.: 229-370
Kiadja a Lapkiadó Vállalat,
1073 Budapest, Lenin körút 9—11.
Telefon: 221-293
Levél cím: 1906 Pf. 223

Felelős kiadó:
SIKLÓSI NORBERT
igazgató

77. 9., 8679 — Révai Ny.
1054 Budapest V., Vadász utca 16.
F. v.: Bede István

Terjeszti a Magyar Posta. Előfizethető bármely postahivatalnál, a kézbesítőknél, a Posta Hírlapszaküzleteiben és a Posta Központi Hírlap Irodánál (KHI, 1900 Budapest V., József nádor tér 1.) közvetlenül vagy postautalványon, valamint átutalással a KHI. 215—96 162. pénzforgalmi jelzőszámra.

Külföldön terjeszti a „KULTÚRA” Könyv- és Hírlap Külkereskedelmi Vállalat. H—1389 Budapest, Postafiók 149.

Előfizetési ára félévre 36,— Ft
Egyes szám ára: 6,— Ft
Megjelenik havonta

Index: 25 281

A lapban megjelent cikkek szerzői:

BÁTHORY BÉLA, BÚTORÉRT. BERTÓK ISTVÁN faipari mérnök, DOBOS ISTVÁN faipari mérnök, ERDÉRT. DR. JÁVORFI TIBOR, Budapest. DR. RÁCZ ENDRE igazgató, ARTEX. LELE DEZSÓ főmérnök, Bútoripari Tervező Iroda. LESTI SÁNDOR, Bútoripari Tervező Iroda.

Címképünk: A Faipari Tudományos Egyesület IX. Tisztújító Közgyűlés elnöksége

FAIPAR

FAIPARI TUDOMÁNYOS EGYESÜLET MINT A MTESZ TAGEGYESÜLETÉNEK LAPJA

A Faipari Tudományos Egyesület IX. küldöttközgyűlése I.

A FAIPARI TUDOMÁNYOS EGYESÜLET 1977. május 27-én tartotta IX. tisztújító küldöttközgyűlését.

A megjelenteket *Kettler Pál* az Egyesület elnöke — aki egyben a Közgyűlés elnöki teendőit is ellátta — üdvözölte és a többi között a következőket mondotta:

Tisztelt tisztújító küldöttközgyűlés!

Hosszú hetek óta készültünk erre a mai napra, hogy alapszabályunknak megfelelően, beszámoljunk a tagságnak a végzett munkánkról és felvázoljuk a következő feladatokat. Mielőtt a munkához hozzálátnánk, engedjék meg, hogy az Ügyvezető Elnökség nevében valamennyiüket szeretettel üdvözöljem, külön üdvözlöm *Dobrotka László* könnyűipari miniszterhelyettesét, *Philip Miklóst* az MTESZ főtítkárra helyettesét, *Somogyi Lászlót*, Egyesületünk főtítkárárt, *dr. Fáy Mihályt*, *Schmall Ferencet*, *Kiss Jenőt*, *Fényesvárosi Károlynét*, az OKISZ részéről pedig *Tamás Lászlót*.

A XI. pártkongresszus, amikor összegezte társadalmi fejlődésünk soron következő kérdéseit, a feladatokat, nagyon sokunk számára abban szabta meg, hogy fogjuk össze a társadalom valamennyi alkotó emberét és mozgósítsuk az előttünk álló feladatok maradéktalan és gyors megvalósításáért. Az azóta eltelt évek bizonyították, hogy azok a célok, amelyeket a XI. pártkongresszus kitűzött, csak úgy valósíthatók meg, ha az egész országban ki tudjuk bontakoztatni a legszélesebb körű demokráciát, mert ez vált Magyarországon a legfőbb hajtóerővé és segítségével érhető el, hogy minden dolgozót szakmájának, foglalkozásának megfelelően beállítsunk abba a csatasorba, amely a kongresszus által felemelő célokat tűzött ki.

A Faipar az előző vezetőségválasztó közgyűlése óta jelentős eszközökhöz jutott és nagyot fejlődött. Most már évek óta az a legfőbb kérdés, hogy mennyire leszünk urai ezeknek az eszközöknek, és hogy termelési kultúránkat milyen mértékben tudjuk fejleszteni.

Még nagyobb felelősség hárul a vezető beosztásban dolgozó szakemberekre; fogalmazhatjuk úgy is, hogy különösen az Egyesületünkben aktivizálódott dolgozókra, hogy a helytelen nézetek és módszerek következetes bírálatával a műszaki-gazdasági élet minden területén egysebbe tudjuk kovácsolni azokat az embereket, akik a Tudományos Egyesület keretei között készek dolgozni, akikről minden dolgozó, minden munkás azt várja, hogy járjanak élen szakmunkájuk fejlesztésében, hogy legyenek fő szervezői annak az erőfeszítésnek, amelyet a felemelkedés érdekében egész társadalmunk tesz.

Mai közgyűlésünk döntő feladata az, hogy lemérje a megtett utat, foglaljon állást az előttünk álló legfontosabb feladatokban, erősítse a FATE egységét, tagjainak kezdeményezését. Az új technika, az új anyagok és szerkezetek fogadása, a szakmai ismeretek jelentős elmélyítése, lehetőségeink jó kihasználása, az emberi leleményesség és újítások révén Magyarország fejlődésének egyik fontos emelője lehet.

Ilyen körülmények között kapunk mi, a fagazdálkodás, a faipar különböző területein dolgozók egyesületébe tömörített szakemberek új lehetőséget ahhoz, hogy kifejtsük véleményünket, megtegyük javaslatainkat.

Ugyanazon az úton kell haladnunk, mint eddig, de feladatainkat sokkal nagyobb hatékonysággal kell megoldanunk, hogy az utóbbi évek nagyon szerény eredményeit növelhessük, hogy Magyarországon az egész társadalom életszínvonalát az előző évek szerény ütemétől nagyobb arányban emelhessük.

Ma itt ránk sokrétű feladat vár. Ahhoz, hogy ezeket jól ellássuk, az alapszabályoknak megfelelően, különböző bizottságokat kell választanunk. Az Elnökség nevében elsősorban a *Jelölő Bizottságra* tesztek javaslatot. *Elnökéül Dessewffy Imrét*, tagjainak Erdélyi Györgyöt, Steiner Józsefnét, Mészáros Istvánt és Kamenyicky Kálmánt;

A *Szavazatszedő Bizottság* elnökének *Gyeöri Lujzát*, tagjainak Ács Tibort és Pártos Andort;

Kettler Pál, a IX. Közgyűlés elnöke üdvözlő a megjelenteket

A Mandátumvizsgáló Bizottság elnökéül Szép Józsefet, tagjainak pedig Ézsias Pálnét és Molnár Zoltánt javasoljuk.

A közgyűlés szavazással mind a három bizottságot egyhangúlag megválasztotta.

A FATE Országos Elnökség beszámolója az Egyesület Tisztújító (IX.) Közgyűlésének

A Faipari Tudományos Egyesület Országos Elnöksége 1977. május 11-én megvitatta és elfogadta az Egyesület két Tisztújító Közgyűlése között végzett munkájáról összeállított beszámolót, melyet a soron következő szám szerint a FATE IX. Tisztújító Közgyűlése elé az alábbiakban vitára előterjeszt.

A Faipari Tudományos Egyesület az érvényben levő alapszabály szerint 1973. május 29-én tartotta megelőző tisztújító közgyűlését.

Az eltelt négy év feladatokban, eredményekben és eseményekben igen gazdag volt. Ez időszak alatt sikeresen befejeződött a népgazdaság IV. ötéves terve, s ezen belül a faiparhoz tartozó szakágak teljesítették és túlteljesítették terveiket, s több mint egy évvel ezelőtt megkezdődött az V. ötéves tervidőszakra elfogadott célkitűzések végrehajtása is.

A FATE tevékenysége nagymértékben hatott a ffeldolgozó-iparban dolgozó műszaki értelmiség politikai és szakmai képzettségének növelésére, a tudomány és technika legújabb eredményeinek megismerésére és végső soron a tevékenység a négy évvel ezelőtti közgyűlésen megfogalmazott fő irányt követte, amely akkor így fogalmazódott meg:

„Az összehangolt műszaki fejlesztés és fagazdálkodás megvalósításának társadalmi úton való segítése.”

Ennek a fő célkitűzésnek a végrehajtására szerveződtek az olyan feladatok, amelyek végrehajtása a fő feladat megvalósításának irányába hatottak. Itt kell rámutatni arra, hogy az elmúlt időszakban az Egyesületben tevékenykedő szakemberek társadalmi tevékenysége jelentős segítséget nyújtott a ffeldolgozó iparághoz tartozó szakágazatok fejlesztési és termelési eredményének eléréséhez és a műszaki-gazdasági növekedéshez. Megállapítható az is, hogy az Egyesületben kialakult széles körű társadalmi tevékenység — a szakágazatok eredményeinek elérése mellett, amelyek a Jubileumi Közgyűlésen részletesen is ismertetésre kerültek — hozzájárult a fejlett szocialista társadalom építéséhez is.

A két tisztújító közgyűlés közötti időszak jellemzése

A FATE Ügyvezető Elnöksége a saját hatáskörén belül a VII. Közgyűlésen elfogadott határozatnak megfelelően a megnövekedett új feladatok figyelembevételével módosította szervezetét, ami végső soron a már régóta működő központi bizottságok mellett további két bizottság létrehozását jelentette 1975-ben, illetve 1976-ban megkezdte működését a Koordinációs Bizottság, illetve a Gép- és Szerszámfejlesztési Bizottság.

Megállapítható, hogy a központi rendezvények mellett a megyei műszaki napok keretében, de attól eltérően más időpontban a szakágazat egészére kiható jelentős rendezvények kerültek megszervezésre. E rendezvények többségét a területi csoportok éves munkaterve tárgyköri megfogalmazásban tartalmazta, időponti megvalósulása a munkatervek kidolgozásánál azonban előre nem volt rögzíthető. A rendezvények sikerét néhány esetben egyéb rendezvények egybeesése is csökkentette. E probléma megelőzésére és kellő koordinálására a Koordinációs Bizottság kapott megbízást, s ugyanakkor a FATE-rendezvények időbeni közéletéről a Műszaki Élet mellékletében időben gondoskodott. A szakágazatokban megnövekedett gépi álló eszközök egyidejűleg felvetették a szerszámellátásban mutatkozó nehézségeket. A Gép és Szerszámfejlesztési Bizottság a vállalatok kezdeményezése alapján a gazdasági munka segítése céljából alakult. A Bizottság lényegében a FATE szervezetében már korábban működött, de időközben tevékenysége szünetelt, így lényegében az újbóli létrehívása történt meg.

A FATE taglétszáma 1973-ban 3080 fő volt, jelenleg 3400 fő körül mozog. Ezen belül megállapítható az is, hogy a létszám alakulása évenként hullámzó. A létszámhelyzet számszerű áttekintéséből kitűnik, hogy a kilépésekkel szemben általában magasabb az újonnan felvettek létszáma. Ebből levonható az a következtetés, hogy a FATE teljesíti azt az alapvető célkitűzést, hogy szervezetébe tömörítse a szakágazatok élvonalában levő szakembereket, mérnököket, technikusokat, közgazdászokat, legjobb fi-

zikai dolgozókat olyan céllal, hogy társadalmi tevékenységükkel is segítsék a szakágazatok fejlődését és tevékenységüknek eredményesebbé tételét.

A létszám mérsékelt de állandó ütemű növekedése arra is enged következtetni, hogy sikerült vonzóvá tenni az egyesületi élet valamely tevékenységi területét az újonnan felvett tagok számára.

Annak ellenére, hogy a fafeldolgozó-ipar budapesti koncentrációja az iparkitelepítés és a vidéki üzemek rekonstrukciója során az utóbbi években csökkent, ez a FATE taglétszámának megoszlásában nem tükröződik. 1973-ban az ösztáglétszám 36⁰/₀-a, 1976-ban 43⁰/₀-a tartozott budapesti szervezetekhez.

Az Egyesületben folyó szakmai élet és tevékenység sokrétű. Igen nagy az érdeklődés a nagyrendezvények, előadások és a belföldi tanulmányutak iránt.

A rendezvények több szakágazatot érintő kérdéseket tűztek napirendre, és évente általában 10—12 nagyrendezvény megtartására kerül sor. Ezek fele Budapesten, másik fele a területi csoportok székhelyén került megrendezésre.

A szakosztályok és területi csoportok vezetői általában figyelemmel kísérik a klubnapok szervezését és egyéb vitadélutánok, szakmai előadások megtartását. Az egyszerű kérdéseket megvitatató rendezvények egyre népszerűbbekké váltak és látogatottságuk növekedett. A két közgyűlés közötti időszakban az előadások és klubnapok témái nagymértékben hozzájárultak a gazdasági szabályozók egyes elemeinek, azok hatásának megvitatásához, jól kapcsolódtak műszaki fejlesztési kérdésekhez és információt adtak külföldi gépgyártók előadásain keresztül a legújabb technikai berendezésekről. Élénk érdeklődés mutatkozott az új anyagok és technológiák ismertetését célzó előadások iránt is.

1973-ban 73, 1974-ben 76, 1975-ben 90, 1976-ban 55 előadás, klubnap szervezésére került sor, melyek egy részét filmvetítés élénkítette.

Hasznos segítséget nyújtottak a mindennapi munkában a belföldi tanulmányutak során szerzett tapasztalatok. 1973-ban 21, 1974-ben 22, 1975-ben 16, 1976-ban 12 belföldi tanulmányút került megszervezésre.

A beszámolási időszakban korábban az egyes üzemek részéről tapasztalt elzárkózás megszűnt. E belföldi tanulmányutak elsősorban a rekonstruált és már üzembe helyezett új gyárak megtekintésére irányultak.

A FATE keretén belül hosszú idő óta az a célkitűzés, hogy bonyolult összefüggéseket tartalmazó témákat célra orientált munkabizottságok tárják fel és dolgozzanak ki a megvalósítás irányába ható javaslatokat. Bár ezen munkák meghaladják a társadalmi munka mértékét, ennek ellenére a kialakult gyakorlat a két tisztújító közgyűlés közötti időszakban is alkalmazásra került. Az elfogadott munkabizottsági „zárójelentés” anyagi-erkölcsi elismerése utólagosan minden esetben megtörtént.

1973-ban 7, 1974-ben 4, 1975-ben 1, 1976-ban 3 munkabizottsági zárójelentés készült el. A be-

számolási időszak alatt minden évben megszerzésre került 4—5 napos időtartamban a kárpitos középkáderek továbbképzésére irányuló tanfolyam önköltségi alapon A tanfolyam teljes anyaga jegyzet formájában is kiadásra került, mely nagy segítséget adott az e területen dolgozó szakembereknek.

A FATE sajtótevékenysége kiegyensúlyozott volt és fejlődő irányzatot mutat. Ezenként kiadásra kerül — némely esetben nyomdai kapacitás elégtelensége miatt néhány hetes késéssel — a FAIPAR 12 száma, egyenként 36 oldalas terjedelemben, 4400 példányszámban. A lap színvonalát külön melléklet növeli, amely az ipari fák anatómiai ismertetését, a faipari gépek és a kárpitosipari technológiával összefüggő berendezések ismertetését tartalmazza. Igaz vannak a lappal kapcsolatban észrevételek is, melyekre a későbbiekben utalás történik.

Azt azonban egyértelműen meg kell állapítani, hogy a folyóirat hosszú távon jól szolgálja mind az iparfejlesztést, mind a szakmai közművelődést.

A FATE a lehetőségek határán belül súlyt helyezett arra, hogy a nemzetközi kapcsolatait olyan irányba bővítse, hogy az összhangban legyen a nemzetközi tudományos és műszaki együttműködés, továbbá a tudománypolitikai célkitűzésekkel. A beszámolási időszakban a nemzetközi munka területén szélesedett a kap-

A FATE IX. Vezetőségválasztó Közgyűlés küldöttei

csolat, amely elsődlegesen és természetesen a szocialista országokra vonatkozik.

A szocialista országok között elsősorban Csehszlovákia, Szovjetunió, NDK és a Lengyel testvéregyesülettel való kapcsolatfejlesztésben vannak eredmények. Összességében megállapítható, hogy 4 év alatt 26 fő járt FATE kiküldetésben külföldön, és ott 115 napot töltöttek el. A továbbfejlesztés irányában hatnak a szocialista országok erdészeti és faipari műszaki-tudományos egyesületeinek elnök-, főtitkári tanácskozásai is, amelyeket 1974-ben Budapesten, 1976-ban Drezdában szerveztek meg. Ennek határozatai is kijelölik azokat a területeket, ahol az együttműködést célszerű bővíteni.

A nemzetközi konferenciákon való részvétel (pl. a Szovjetunióban, Bulgáriában) egyben olyan kötelezettséggel párosult, hogy az MNK képviselőiben a témakörhöz kapcsolódva színvonalas előadást kellett tartani.

Az Egyesület képviselőiben két előadás hangzott el az univerzálisan szerelhető bútorok gyártásáról Bulgáriában, gyártmányfejlesztés és minőség összefüggéséről pedig a Szovjetunióban.

Külön ki kell emelni azt a kezdeményezést, amely a külföldi csoportos kiutazások megszervezésére vonatkozik. Ennek célja olyan nemzetközi vásárok, szakkiállítások megtekintése, amely szorosan összefügg a gazdasági tevékenységgel. 1974-től kezdve önköltséges térítés mellett sor került több külföldi tanulmányút szervezésére. 3 év alatt 10 helyre 227 fő részvételével szerveződött tanulmányút. Ezek közé tartozik a moszkvai bútorkiállítás, a zágrábi, lipcei, bécsi, brüni stb. vásárok látogatásának megszervezése. Azon vállalatok, amelyek felismerték ennek szemléletformáló hatását és jelentőségét, általában hozzájárultak a javasolt kiküldött költségének részleges fedezéséhez.

A FATE-munka társadalmi fejlődésével és a társadalmi munka mértékét sok esetben meghaladó tevékenység mind anyagi, mind erkölcsi elismerésére az Országos Elnökség nagy súlyt helyezett. A beszámolási időszakban kiadásra került 14 fő részére „Faipar fejlesztéséért” Alapítványi Díj a beérkezett javaslatok alapján, mely 5000,— Ft jutalommal jár.

A Jubileumi Közgyűlésen és jelentősebb évfordulókon az elnökség javaslatára a szakágazatokhoz tartozó miniszteri kitüntetések adományozása néhány aktivistának igazolja a társadalmi munka méltó elismerését. Ez időszak alatt összesen 30 miniszteri kitüntetés került kiadásra.

Az MTESZ Díjban 2 tagtársunk részesült, amely talán ez irányú társadalmi tevékenység elismerésének egyik legmagasabb formája.

A FATE — szervezetéből és az MTESZ-munkával kapcsolatos elvárásokból adódóan — önállóan nem végezheti tevékenységét. Munkája szorosan összefügg a szakágazatokkal és egyéb más társszervekkel. Ezért létrejött, illetve meg erősítésre került a faiparhoz tartozó minisztériumok (KIM, MEM, ÉVM) OKISZ vezetőivel általános érvényű megállapodás megkötése.

Ezen kívül 1975-ben az Építők Szakszervezetének elnöksége és a FATE vezetői együttműködési megállapodást írtak alá. Ezen megállapodás célja, hogy társadalmi úton széles körben bevont aktivisták elősegítsék a legfontosabb feladatok megvalósítását. A Szakszervezet közreműködésével a fafeldolgozó-, bútor- és épületasztalos-iparban foglalkoztatott műszaki-gazdasági dolgozók szemléletformálása, és a cselekvési egység fejlesztése vált lehetővé. Ezeken keresztül is lehetővé vált az aktivitás szélesebb körű kibontakoztatása, a műszaki haladást megalapozó koncepciók megvitatása, felmérő és elemző anyagok építő jellegű bírálata.

Együttműködési szerződés jött létre a Magyar Képzőművészetek Szövetsége, a FATE és az Iparművészeti Lektorátus jogelődje között, mely együttesen szolgálja a gyártmányfejlesztés színvonalának emelését, a fiatal pályakezdekők támogatását és a belsőépítészek továbbképzésének elősegítését. Így a FATE tevékenysége során a közművelődés, az ízlés, a lakáskultúra fejlesztése tekintetében már eddig is jelentős feladatokat oldott meg. A bútorszakosztály keretében működő belsőépítész csoport ebben a vonatkozásban igen nagy és hálás feladat megoldásán fáradozott és fáradozik, megállapítható, hogy ezen tevékenység hatására a gyártmányfejlesztés, a termelés választékának az alakulása jó irányban kezd fejlődni.

VII. Közgyűlés határozatai végrehajtásának értékelése

Ismeretes, hogy a VII. Közgyűlés 10 pontban foglalta össze azokat a legfontosabb feladatokat, melyek az elmúlt négy évben megvalósításra elő lettek irányozva. A feladatok végrehajtására öt központi bizottság, öt szakosztály és 27 vidéki csoport állított össze évenként munkaterveket, amelyekben konkretizálásra kerültek az egyesületi élet keretein belül megoldható társadalmi feladatok.

A munka minőségét pedig az olyan célul tűzött feladatok megoldásai garantálták, mint az V. ötéves terv előkészítésében való tevékeny részvétel, az üzemi és munkaszervezés végrehajtására hozott párthatározat végrehajtásának elősegítése, a gyártmányfejlesztés és minőség javítására országos ankétok szervezése, a megyék által évenként ismétlődően megszervezésre kerülő műszaki hónapok rendezésében és végrehajtásában való aktív részvétel. Pontonként elemezve, hogy a VII. Közgyűlési határozatok végrehajtása mennyiben tükröződnek az eddig végzett egyesületi munkába, az alábbiak állapíthatók meg.

A határozat első pontjáról, mely az alkotó kezdeményezéseknek a felkarolását irányozta elő megállapítható, hogy annak teljes megvalósítása megtörtént. Sikerült a tagság alkotó kezdeményezését a felhalmozott szellemi energiát a fafeldolgozó-ipari szakágazatok gyorsabb ütemű fejlesztése érdekében mozgósítani. Az elért eredményeket a Jubileumi Közgyűlés anyaga tartalmazza.

A 2. ponthoz, mely a taglétszám növelésére hív fel, azt kell megállapítani — amint az a taglétszám számszerű ismertetésénél ki lett emelve —, hogy az évenként hullámszik és 1973-hoz viszonyítva csak mérsékelten növekedett. Felétlenül szükséges, hogy ennek oka a jövőben mélyebben elemzésre kerüljön, és a tagság tovább növelése érdekében a választott vezető szervek a megfelelő kezdeményezéseket megtegyék.

A közgyűlési határozat 3. pontja az egyesületi élet továbbfejlesztését szorgalmazta. Ebben a vonatkozásban a beszámolási időszak alatt néhány együttműködési megállapodás jött létre egyes irányító szervekkel és az Építők Szakszervezetével, melyek tovább javítják a társadalmi munka minőségét.

Az V. ötéves tervhez készített szakágazati műszaki-gazdasági koncepciók bírálatával és észrevételezésével csaknem valamennyi választott szerv foglalkozott. Különösen a Műszaki Tudományos, valamint az Ipargazdasági és Szervezési Bizottság — továbbá a Szakosztályok — voltak azok, melyek ebben a fontos kérdésben döntő feladatokat vállaltak.

A határozat 4. pontja a munka és üzemszervezéssel kapcsolatos feladatokat tartalmazta. Az e területen végzett tevékenységgel azonban részben lehet megelégedni, és azt csak mint a kezdet lehet értékelni annál is inkább, mivel a fafeldolgozó-ipar fejlődésében a munka- és üzemszervezés az elkövetkezendő időben is fontos szerepet fog játszani.

A határozat 5. pontjának — mely az eszközök differenciált felhasználását és az anyagi-erkölcsi elismerés javítását célozta — végrehajtásával kapcsolatos feladatokra vonatkozó előterjesztéssel az Ügyvezető Elnökség már több ízben foglalkozott, de érdemi határozat éppen a feladat bonyolultságának következményeképpen mindaddig nem született. Itt a feladat új, más módon való megközelítésére van szükség.

A közgyűlési határozat 6. pontjára vonatkozóan, mely az egyesületi munka összehangolását írta elő, néhány célkitűzésnél történt előrehaladás.

Igy az Ügyvezető Elnökség tagjaiból kijelölte a vidéki csoportok tevékenységével és információjával kapcsolatos feladatokért a felelősöket, összeállította a vezető szervek ügyrendtervezetét, körvonalazta az egyes választott szervek feladatait, jogait és kötelességeit. Érdemi döntés az újonnan választandó vezetőségre vár.

A fiatalokkal való fokozottabb foglalkozás a fiatalok aktivitásának biztosítását a 7. pont tette minden választott szerv és az Országos Elnökség feladatává. Ebben a vonatkozásban több irányú tevékenység és szervező munka végrehajtása megtörtént, azonban ennek ellenére ezt a kérdést a napirendről levenni nem szabad, mivel ez a jövőben várható eredmények egyik alappillére.

Éppen ezért már korábban a jubileumi közgyűlésen is elhangzott javaslat szerint szükséges, hogy még ez évben összehívásra kerüljön az egyesületbe tömörült fiatalok országos aktí-

vaulése, melyen egy megfelelően előkészített akcióprogramot kell megvitatni, és elfogadni a fiatalok fokozottabb bevonására az egyesületi munkába és a fejlődés gyorsabb ütemének biztosítására. Ez a módszer biztosítaná, hogy az így összeállított programokban azok az elgondolások kerüljenek végrehajtásra, előirányzatra, melyek a fiatalabb tagság igényeit és érdeklődési körét tartalmazzák, kielégítené.

Az oktatás sokrétű problémájával a közgyűlési határozat 8. pontja foglalkozik. A FATE az oktatás területén már eddig is kiemelkedő eredményeket ért el, és javaslataival a posztgraduális képzés elvi-gyakorlati megvalósítása érdekében az illetékeseknek hathatós támogatást adott.

Ezek a javaslatok az üzemeknél és oktatási intézményeknél elősegítik az igényekkel összhangban álló oktatási forma és tartalom mielőbbi létrehozását és a közművelődési törvénnyel összhangban a színvonal biztosítását.

A közgyűlési határozat 9. pontja a „FAIPAR” című szaklap kérdéseivel foglalkozik. Ebben a kérdésben már korábban több részletes tájékoztatás hangzott el, így a problémák a széles tagság előtt is ismereteseek.

Azt azonban itt is meg kell állapítani, hogy a VII. Közgyűlés óta mind a lap színvonalában, mind a minőségben javulás állt be, ha olykor nehézségek is vannak.

A közgyűlési határozat 10. pontja a jubileumi közgyűlés összehívásáról is döntött, mely 1976. október 21—22-én Szegeden megtartásra került. Ezen értékelve lett a megtett út és körvonalazva lettek a további feladatok is.

A jubileumi közgyűlés anyagát a FAIPAR 1976. decemberi és 1977. januári számában közzöltük.

Összességében megállapítható, hogy a VII. Közgyűlés határozatai alapvetően teljesítve lettek, vagy a teljesítésük folyamatban van. A jövőbeni egyik alapvető feladat a már megkezdett munkák befejezése.

A két közgyűlés közötti egyéb tevékenység és a vezetőségválasztás tapasztalatai

A két közgyűlés között a választott szervek és aktívák részéről igen sok jó kezdeményezés született, amely elősegítette a társadalmi tevékenység hatékonyságának növelését és hozzájárult a szakágazatok előtt álló feladatok megoldásához. Egyik ilyen új módszer az, hogy egy-egy fontos témára vagy területre ankétok vagy előadások szervezése, majd ennek során ajánlások kidolgozása. Ezen ajánlások közül is ki kell emelni:

- a bútortipar kemizálási irányaira, módszereire és szervezeti megoldására összeállított javaslatokat,
- az anyag- és energiatakarékosság elősegítésére irányuló ajánlásokat, amelyeket mintegy 40 vállalat hasznosított, több milliós megtakarítási eredménnyel,
- a gyártmányfejlesztés és minőség összefüggéseire összeállított javaslatokat, melyek a

bútorválaszték és minőség javítására hivatottak,

— az V. ötéves terv anyagellátásával összefüggő javaslatokat.

Központi előadás volt szervezve a magyar—szovjet gazdasági együttműködés évfordulójának megünneplésére. Az MSZMP XI. kongresszusa határozatai végrehajtásának elősegítésére az Országos Elnökség felhívással fordult az egyesületi tagsághoz.

Bírálatra került a bútoripar távlati tudományos kutatási terve. Tovább mélyült az együttműködés a társegyesületekkel, elsősorban az Országos Erdészeti Egyesülettel, mellyel a kapcsolat igen jó.

Az Egyesület Ügyvezető Elnöksége korábban úgy határozott, hogy az Országos Elnökség közgyűlési beszámolójának összeállításához fel kell használni minden olyan újszerű gondolatot és tapasztalatot, amely lehetőséget nyújt a tagságot valóban érdeklő kérdések és problémák megfogalmazásához. Ezért e célok elérése érdekében e beszámoló összeállításánál a következő felmérések, ill. tapasztalatokat használtuk fel.

Az *Ügyvezető Elnökség* bizottságot küldött ki az 1977. évben esedékes vezetőségválasztással kapcsolatos vélemények és javaslatok értékelésére, ill. összegyűjtésére. E Bizottság által kezdeményezett beszélgetések eredménye azt mutatja, hogy a FATE tagjai egyesületünk tevékenységét általában megfelelőnek tartják (szaklap szerkesztése, előadások színvonala, tapasztalatszerzés használatára), de szükségesnek tartják a munka hatékonyságának további emelését.

Az egyesület tagjai közül nagyon sokan vetették fel, hogy helyes lenne az egyesület tevékenységét a szakmai továbbképzéssel nagyobb mértékben bővíteni, mind a szakmunkásképzés, mind a technikusképzés tekintetében.

Viszonylag sok észrevétel és kritika merült fel a FAIPAR című lap szerkesztésével kapcsolatban.

A beszélgetések tapasztalatai alapján eléggé általános az a vélemény, hogy a lap tartalmát inkább a lehetőségek (rendelkezésre álló anyagok) mind a szükségletek (tagság igénye) szabja meg. A sokrétű igényekből elég egyértelműen volt leszűrhető az is, hogy a FATE tagjai a lapban a termeléssel, a műszaki fejlesztéssel, az üzemi élettel való konkrétabb kapcsolatok megteremtését keresik. Ezekkel az észrevételekkel, maga a szerkesztő bizottság is több esetben foglalkozott, konkrét intézkedéseket is tett és tervezett, de sajnos ezek realizálása elsősorban objektív okok miatt a kívánt mértékben még nem valósulhatott meg. E kérdéssel kapcsolatban felmerült az is, hogy a problémák megoldását nagymértékben segítené elő, ha a szerkesztő bizottság főfoglalkozású munkatársat alkalmazna. Ez ellentétben állna a lapszerkesztés társadalmi munkájával egyrészt, másrészt egyéb okok miatt sem oldható meg.

E helyzetben tehát a megoldás csak az lehet, ha közös erővel biztosítható a lap írógárdájának

jelentős bővítése, és ennek eredményeként a FAIPAR számainak olyan szerkesztése, hogy a mindenkori közzétett cikkek valóban kifejezzék a faipar tagjainak reális igényeit és arányait a problémakörök és szakmai kérdések tekintetében. A lap írógárdájának bővítése tekintetében igény van a fiatalok fokozottabb jelentkezésére is, éppen annak eredményeképpen, hogy növekszik a helyi és üzemi csoportok aktivitása. Az aktivitás növekedésének a helyi és az üzemi csoportok szervezésében az idősebb és fiatalabb korú szakemberek együttműködése jobb lesz, és ezáltal a szakszervezetek, KISZ-szervezetek és a FATE helyi és üzemi csoportjai között kialakult eddigi kapcsolatok jelentős mértékben tovább fejlődnek.

— Az egyesületi rendezvények — elsősorban az előadások, ankétok — tekintetében igény az, hogy ezek mindinkább üzemi szintre kerüljenek, országosan kevesebb, de magasabb színvonalú központi szervezésű előadást, ankétot indokolt tartani.

— Általános probléma a témát jól ismerő, színvonalas előadást tartani képes előadók biztosítása — különösen a nagy távolságú helyi csoportok számára — igen nehéz, ezért jogos igény, hogy a FATE központi szervei nagyobb segítséget adjanak a jövőben ezen a téren.

— A belföldi tanulmányutak szervezésével kapcsolatban igény az, hogy a széles körű érdeklődésre számot tartó üzemekben (új gyárak, rekonstrukciók stb.) évente 2—3 alkalommal központilag kerüljenek szervezésre a tapasztalatszerzés látogatások. Ilyen módon enyhíteni lehetne a fogadó üzem túlzott megterhelését, mind a dologi, mind a személyi feltételek tekintetében, és színvonalasabbá lehetne tenni a tapasztalatszerzés látogatást. Ebben a kérdésben egyetértően kell állást foglalni.

— Általános a területi csoportok azon véleménye, hogy átfogó szellemi, szakmai kapcsolattartást a területi és üzemi szervekkel a FATE központi szerveinek még nem sikerült kialakítani. A beszélgetések során sokan utaltak arra is, hogy személyes kapcsolat általában csak a főtítkárral és a főtítkár helyettesével van, az úgynevezett központi instruktori rendszer lazán él a köztudatban és nem mindenütt funkcionál. Felvetődött az is, hogy az utóbbi években országos titkári értekezlet alig volt tartva, holott erre évente több alkalommal szükség lenne.

Bár az Országos Elnökségi ülésekre a titkárok meg lettek hívva, ez azonban nem pótolja a közvetlen irányítást.

Felmerült az is, hogy a titkári értekezleteket területi csoportonként felváltva esetenként mindig máshol lenne helyes megszervezni. Ezek a felvetések is megkívánják, és a végleges megoldásra vonatkozóan a legjobb munkamódszerek kialakításának lehetőségét kell szem előtt tartani. Felvetődött egy főállású főtítkár-helyettes beállításának gondolata is, gondolva arra, hogy a függetlenített főtítkár helyettesnek nagyobb lehetősége lenne a különböző bizottságok és szakosztályok tevékenységének, valamint a FATE központi szerveinek a területi és üzemi

szervezetekkel való jobb koordinálására. E felvetés realitása nem vitatható, de tény, hogy a jelenlegi helyzetben függetlenített főtitkár helyettes beállításával nemigen lehet számolni.

— A vezetőségválasztással kapcsolatos vélemények kikérése, valamint a jubileumi közgyűlés kapcsán szóba került a FATE szervezetének esetleges korszerűsítése is. Többen felvetették, hogy szükséges-e a központi vezetés kettősége olyan módon, hogy külön Elnöksége és külön Ügyvezető Elnöksége van az egyesületnek. Felvetődött az is, hogy elégségesnek látszik mintegy 40—50 fős országos elnökséget létrehozni, és nincs szükség az Ügyvezető Elnökségre. Az *Országos Elnökség véleménye szerint a Faipari Tudományos Egyesület társadalmi szerv és nem véletlen, hogy már évekkal ezelőtt a jelenlegi szervezet bizonyult helyesnek.* Az Országos Elnökségre megfelelő létszámmal az egyesületi munka társadalmi hátterének fenntartása szempontjából van szükség, az Ügyvezető Elnökségre pedig azért, mert az országos elnökség csak meghatározott időnként ülésezik, az egyesület irányítását pedig folyamatosan is biztosítani kell. *Erre pedig csak az Ügyvezető Elnökség képes.* A felvetésekből azonban azt az igényt mindenképpen látni kell, hogy az országos elnökség nagyobb fokú aktivitásának kibontakoztatására van szükség a következő években a jelenlegi állapothoz képest. Így amellett, hogy az országos elnökség — szükség szerint a területi és üzemi szervezetek titkárainak bevonásával — meghatározott időközökben rendszeresen ülésezik, szükség van arra is, hogy az országos elnökség tagjai az elnökségben való részvételükön kívül aktív munkát is vállaljanak az egyesületi fő feladatok végrehajtásának előmozdítása, a központi és területi szervek közötti együttműködés hatékonyságának növelése érdekében. Ilyen feladat lehet például: a területi szervezetek hatékony patronálásának vállalása az elnökség megbízásából. E kérdéshez azonban hozzátartozik az is, hogy az Ügyvezető Elnökség a jövőben meghatározott időközökben számoljon be munkájáról az országos elnökségnek.

A beszélgetések során felvetődött az a kérdés is, hogy indokolt-e a FATE központi szervezetében a jelenlegi szakosztályok és bizottságok működésének további fenntartása, gondolva arra, hogy a központi bizottságok és szakosztályok számának esetleges csökkentése a társadalmi munka koncentráltabb, hatékonyabb módszereinek kialakításához vezethetne. Ez a felvetés is alaposabb megfontolást igényel, mert a nagyobb koncentráció a szakosztályok és központi bizottságok közötti kooperáció jobb módszereivel is biztosítható, másrészt a központi szervek számának csökkentésével csökkenne a rendszeres munkába bevonható aktivisták száma is, ami megint ellentétes lenne a társadalmi munka lehetőségének fenntartásával, ill. bővítésével.

— A vezetőségválasztó közgyűlés előkészítése során részletesen elemzésre került a szakosztályok, területi csoportok vezetőségválasztó taggyűléseinek tapasztalatai. Az elemzés azt mutatja, hogy a feladatok sikeres megoldásának a

következő időszakban az egyesületi munka terén is egyik legalapvetőbb kérdése a társadalmi munka célszerű szervezése, ezen belül az egységes szakmai, elvi keretek központi meghatározása és a területi szervek társadalmi munkájának ezzel a kerettel való összehangolása. Megállapítható az is, hogy jó lett volna egységesen igényelni a beszámoló anyagát, az ülések jegyzőkönyvét a hozzászólásokkal, mert ahonnan ilyen beérkezett, igen értékes munkáról lehet képet alkotni, és a további munkához szempontokat szerezni (például vegyesipari szakosztály, szegedi csoport, debreceni csoport). Megállapítható az is, hogy általában igény van a faipari szakmai összefogására, területi szervezésére. Példa erre a ceglédi csoport megalakulása, a Parafagyár dolgozóinak újbóli bekapcsolódása a társadalmi munkába, a sokirányú vállalati munka integrálása a debreceni csoportnál. Lentiben a kapcsolatok keresése a fafeldolgozás más ágaival, Szombathelyen és Sopronban a terület szakmai tevékenységének összefogására irányuló törekvések jelentkezése. Felvetődött, a taggyűléseken a tanulmányutak hasznosságának fokozásával kapcsolatos igény is, például a vegyesfaipari szakosztálynál, továbbá az a kívánság, hogy fejleszteni kell a külföldi tapasztalatcsere lehetőségeit, vagy a vállalati önerőből kiépített nemzetközi kapcsolatok továbbfejlesztését. Például a szegedi FATE-csoport jugoszláv, bolgár kapcsolatainak továbbfejlesztését.

A taggyűléseken újból szóba került a FATE szerepének növelése a szakemberképzésben és szakember továbbképzésben, egybehangolva a tudományos technikai forradalom vívmányainak előretörésével, a technológiai és technikai struktúraváltás követelményeivel. Javaslatként került fel a taggyűléseken az is, hogy nagyobb erőfeszítéseket kell tenni a FATE működési területének kibővítésére, a további tagszervezésre. Szóba került a taggyűléseken az üzemi összekötők helyzete is, azzal az értékeléssel, hogy a tagdíjak beszédésén kívül az összekötőknek egyébe szerepe is legyen a társadalmi munkában.

E szerep tekintetében elsősorban az az igény jelentkezett, hogy az összekötő legyen fontos láncszem az információáramlásban, akár az emberektől vagy a helyi csoporttól a FATE központi szervei felé áramló információról van szó, akár a központból érkezett információk szétáramoltatásában. E kérdéssel függ össze az is, hogy szükségesnek látszik — éppen a felvetések alapján — az összekötők meghatározott időközönkénti összehívása, a munkájukhoz szükséges támogatás biztosítása céljából. Az üzemi összekötők munkájának aktívabbá tétele szempontjából lehetőség a másik oldalról viszont az is, hogy maga a területi vagy üzemi csoport vonja be nagyobb mértékben az üzemi összekötőt a helyi szervezet munkájába.

E tapasztalatokon és feltevéseken túl a leglényegesebbnek azonban azt a tapasztalatot kell tekinteni, hogy a FATE-tagság a vezetőségválasztó taggyűléseken kifejezte azt az igényét, hogy a gazdasági egységek helyi vezetői a korábbi évekhez képest a jövőben még nagyobb

mértékben támogassák és segítsék a FATE-n belül a társadalmi munka végzésének lehetőségeit és feltételeit.

E felvetés erős hangsúllyal jelentkezik a vegyesfaipari szakosztály, a soproni FATE-csoport taggyűlési beszámolójában, de kisebb-nagyobb mértékben minden taggyűlésen ez szóba került.

— A társadalmi munka hatékonyságának további javításával az Ügyvezető Elnökség is több alkalommal foglalkozott. E kérdések körüli vita szélesebbé vált azóta, mióta a FATE vezetőség-választó közgyűlésének előkészítésével foglalkozik. Az Ügyvezető Elnökség több alkalommal foglalkozott a FATE szervezetével, e szervezet működésének hatékonyságával, és kereste annak módját és lehetőségét, hogy az elnökség központi irányításával milyen új módszerek alkalmazása látszik lehetségesnek, szem előtt tartva a FATE tagjainak, szervezeteinek ilyen irányú igényét. Minden ilyen vita és feltevés az ügyvezető elnökség szintjén is a szervezet korszerűsítésének összefüggéseiben merül fel. Alapos megfontolás után az ügyvezető elnökségen belül legutóbb az a nézet alakult ki, melyet az Országos Elnökség is elfogad, hogy a jelenlegi szervezeten lényegében nem kell változtatni, a korszerűsítés tehát ne a jelenlegi szervezet kereteinek megváltoztatását jelentse, hanem a meglévő szervezet munkájának, illetve munkamódszereinek korszerűsítését.

Ezért megfelelő létszámmal maradjon meg az országos elnökség, maradjon meg az Ügyvezető Elnökség, az Ügyvezető Elnökség meghatározott időpontokban legyen köteles beszámolni az országos elnökségnek.

Az Ügyvezető Elnökség feladata legyen az országos titkári értekezlet időszakonkénti rendszeres megszervezése, akár önállóan, akár úgy, hogy az Országos Elnökség tart kibővített ülést a titkárok bevonásával és gondoskodjon arról is, hogy a FATE központjában működő szakosztályok és központi bizottságok az eddigieknél jobban egybehangolt munkát végezve fejtsék ki tevékenységüket.

Igen fontos kérdés a FATE központi szervei, a helyi csoportok és üzemi csoportok közötti együttműködés javítása, olyan együttműködési formák kialakítása, amelyek nem teszik vitathatóvá a kapcsolatok létezését, és valóban konkrét segítséget adnak a helyi szervezetek társadalmi, szakmai feladatainak hatékonyabb megoldásához.

Ilyen feladatok a vidéki és üzemi csoportok rendszeres patronálásának megoldása, rendezvényeikhez központi előadók biztosítása, az információ áramlás megjavítása, a tapasztalatcserék célszerűbb megszervezése, a konkrét üzemi feladatok végrehajtásában a célra orientált társadalmi munka támogatása és intenzitás növelése. Természetesen az együttműködés megjavításában feltételnek kell tekinteni azt is, hogy a FATE központi bizottságai vagy szakosztályai által szervezett rendezvényeken a területi és üzemi csoportok képviselői is nagyobb számban vehessenek részt a jövőben, mint az elmúlt esztendőben.

A szervezeti felállás változtatása kérdésében az Országos Elnökség olyan álláspontot képvisel, hogy a szervezeteknek a társadalmi tevékenység tartalmával összhangban kell lenniük, vagyis a szervezeteket élet- és emberközelve kell vinni, mert csak így tudják a feladatok megvalósítását elősegíteni. Ugyanakkor valamennyi szervezetnek — legyen az választott vagy adminisztratív — az információáramlás megvalósításában az eddigieknél hatékonyabb szerepet kell vállalnia. Itt nemcsak az alulról felfelé, de a felülről lefelé irányuló információk áramlását is meg kell szervezni. Ezért igen fontos az egyes szervezetek tevékenységének újbóli szabályozása.

De javasolható az egyes szervezetek szakmai összetételének változása is, melynél az országos képviselőre célszerű törekedni. Amennyiben szükséges és indokolt újabb szervezet — pl. az ergonómiai és munkavédelmi kérdésekkel foglalkozó bizottság — is létre lehet hozni.

Az Országos Elnökség véleménye ezért, hogy nem szükséges a központi szervezetek számát csökkenteni, itt is az a feladat, hogy a társadalmi munka hatékonysága javuljon, vagyis annak ellenére, hogy az egyesületi tevékenység alapvetően társadalmi munka, mégis a hatékonyságot fokozott mértékben előtérbe kell állítani. Nem engedhető meg, hogy olyan nézetek alakuljanak ki az egyesület tevékenységéről, hogy sok drága időt elfecsérelnek, de az eredmény igen szegényes.

Itt elsősorban a hatékonyabb információ áramlás megszervezésével, a határozott egyértelmű állásfoglalásokkal, az egyesületi tevékenység irányításának és koordinálásának fokozásával lehet a munkát javítani. Törekedni kell a testületi munka jellegének erősítésére, hogy fokozódjék az aktivitás és a merészség az egyes kérdésekben történő állásfoglalásoknál.

Ami a FATE működési területének további kiszélesítését érinti, az Országos Elnökségnek az a véleménye, hogy helyes ezt a célkitűzést elfogadni és megvalósítani, mert az egész faipar érdeke az állami munka társadalmi bázisának további bővítése. Az Országos Elnökség egyetért azzal is, hogy a párt és kormányhatározatok által meghatározott kiemelt témákra kell koncentrálni a központi rendezvények számát és fokozni kell az erőfeszítéseket az itt hozott határozatok végrehajtásával kapcsolatos társadalmi-munka-végzés irányításának szervezésére.

Egyetért az Országos Elnökség azokkal a felvetésekkel is, hogy a FATE központi szervei, elsősorban az országos elnökség és az Ügyvezető Elnökség, kiemelten foglalkozzon a következő években a faipari szakember- és technikusképzés, illetve továbbképzés jobb megoldására irányuló feladatokkal.

Az Országos Elnökség szükségesnek tartja azt is, hogy az üzemi összekötőkkel az elnökség egyik kijelölt tagja foglalkozzon rendszeresen. patronálja őket és biztosítsa az információáramlást a FATE központi szervei és az üzemi összekötők között.

További feladatok az egyesületi munkában

Már a jubileumi közgyűlésen is megfogalmazásra került és a tagság széles körében egyetértésre talált az a két fő stratégiai célkitűzés, amelyek a jövőbeni társadalmi tevékenység alapjai kell legyenek.

Ezek:

- a magyar fafeldolgozó-ipar összehangolt műszaki közgazdasági fejlődésének társadalmi úton való elősegítése,
- néhány a már korábban megkezdett tevékenység folytatására a társadalmi erők koncentrációja és újabb erőnek a munkába állítása.

A jövőbeni tevékenységet ezért arra kell irányítani és szervezni, hogy azok minél hatékonyabban szolgálják a párt és a kormány határozatainak végrehajtását a fafeldolgozó-ipar műszaki-gazdasági és tudományos fejlesztését, a dolgozók kulturális és szakmai továbbképzésének magas színvonalon történő megszervezését és végrehajtását.

Ennek megoldása érdekében a jövő feladatai közé tartozik, hogy:

- az egyesület növelje a szerepét a faipar fejlesztésében,
- elő kell segíteni az V. ötéves terv céljainak eredményes megvalósítását a fafeldolgozás területén, erősíteni kell a kapcsolatokat a faipar különböző területei között, és az eddigieknél is nagyobb segítséget kell adni a tudományos kutatási eredmények széles körű alkalmazásához a termelésben,
- fokozottabban kell törekedni az egyesület munkájában a vállalati tevékenység szerepének növelésére, hogy az üzemi csoportok munkájának hatékonysága növekedjen. Fontos feladat, hogy az egyesület és a vállalatok (intézmények) kapcsolatában elsősorban a társadalmi munka eredményeinek vállalati hasznosítása fokozottabban valósuljon meg, oly módon, hogy egy-egy konkrét üzemi vagy iparági probléma megoldásához a korábbinál nagyobb segítséget adjon az egyesület.
- A tudáspolitikai irányelvek további gyakorlati érvényesítése érdekében konkrét javaslatokat kell kidolgozni, és az együttműködést a megfelelő állami és társadalmi szervekkel tovább kell javítani.

További feladat az egyesület társadalmi kapcsolatának erősítése a szakszervezettel és a KISZ-szel. Arra kell törekedni, hogy a FATE minden szervezetének fejlődjön a kapcsolata a helyi társadalmi szervekkel a szakemberképzés és továbbképzés érdekében, valamint azért, hogy az egyesület fokozottabban tudja támogatni az újító és feltaláló mozgalmat is. E célkitűzések tekintetében különösen fontos, hogy az egyesület szervezetei és a KISZ-szervezetek közötti együttműködés jobb kialakítására, illetve továbbfejlesztésére is sor kerüljön, mert ez az együttműködés a társadalmi munka lehetőségeinek új területeit tárhatja fel.

— Erőteljesen kell fejleszteni az egyesület koordinációs tevékenységét a FATE központi, területi csoportjai és üzemi szervezetei között, annak figyelembevételével, hogy az MTESZ szervezeti felépítése alapján a szakmai koordinációt a faipar területén a Faipari Tudományos Egyesületnek kell ellátnia.

— Emelni kell az egyesületben végzett társadalmi munka megbecsülését.

— Törekedni kell nemzetközi kapcsolatok — elsősorban a KGST-országokkal fennálló kapcsolatok — tervszerű bővítésére és elmélyítésére, hogy nemzetközi kapcsolatok, külföldi kiküldetések és a hazai rendezvények minél hatékonyabban szolgálják az ország politikai, gazdasági és műszaki tudományos érdekeit.

— Javítani kell az egyesület propaganda, műszaki, közgazdasági információs tevékenységét. Törekedni kell, hogy a FAIPAR című szaklap nagyobb teret biztosítson az egyesületi élet megismerésére, az egyes kutatási eredmények bemutatására, az üzemi fejlesztés elgondolások és eredmények publikálására.

A felsorolt feladatok végrehajtását a legnagyobb körültekintéssel kell megszervezni és ezt úgy kell irányítani, hogy a FATE minden tagja, tisztségviselője tudja, érezze, hogy az a munka, amit végez, hasznos az egész társadalom számára.

Mint ismeretes, 1969-ben az MSZMP Központi Titkársága értékelte az MTESZ-ben folyó társadalmi munkát és irányelveket adott a további feladatok elvégzésére. 1977. március 28-án az MSZMP Központi Bizottság Titkársága megvizsgálta az 1969-ben hozott határozatok végrehajtását és irányelveket adott az MTESZ-ben folyó társadalmi munka továbbfejlesztéséről. Ebben a határozatban megállapítja, hogy általában a határozatoknak megfelelően végezték az egyesületek a társadalmi munkát és nincsen szükség alapvető változásra. Csak az szükséges, hogy még jobban kell dolgozni a célul kitűzött feladatok végrehajtása érdekében. A titkársági határozat négy egyesületet emelt ki, amellyel, hogy elismerte a többi egyesületekben végzett munkát is, de ez a négy egyesület az, amelyek a párthatározatokat eredményesen hajtották végre. A kiemelésben a második helyen a Faipari Tudományos Egyesületet említi meg. Ennél nagyobb elismerést fennállása óta az egyesület nem kapott.

Nagyon fontos része a határozatnak, hogy az egyesületekben végzett társadalmi munkát elsőrendű fontosságú pártmunkának ismerik el és erről az illetékes pártszervek is tájékoztatást kaptak.

A határozat végrehajtásából adódó feladatokat a Tisztújító Közgyűlésnek határozatai, valamint egy külön cselekvési program fogja tartalmazni. Ez a kitüntető elismerés arra kötelez, hogy a tagság a jövőben még odaadóbban, lelkiismeretesebben végezze munkáját az egész faipar fejlődése, műszaki haladása érdekében a népgazdaság hasznára. Garancia erre a tagság szakmai szeretete, az újért való lelkesedése és a népgazdaság fejlődéséért való felelősség érzete.

A Faipari Tudományos Egyesület IX. Közgyűlésének Határozattervezete

A Faipari Tudományos Egyesület IX. közgyűlése megvitatta és egyetért az Országos Elnökség, továbbá a választott szervek VII. Közgyűlés óta folytatott tevékenységének irányával, a végzett munkával. Az erről szóló Országos Elnökségi beszámolóban foglalt megállapításokat és következtetéseket elfogadja. A két közgyűlés közötti tevékenységükért a IX. Közgyűlés köszönetét fejezi ki az egyesületi tagoknak, a jogi tagoknak, az üzemi csoportoknak, a területi szervezeteknek, a szakosztályoknak, a központi bizottságoknak, az egyesület adminisztratív dolgozóinak, a választott szervek vezetőinek és tagjainak.

A IX. Közgyűlés megállapítja, hogy az egyesület tagsága társadalmi tevékenységén keresztül hatékonyan elősegítette a IV. ötéves terv feladatainak végrehajtását, továbbá hozzájárult az V. ötéves terv szakágazati célkitűzéseinek megalapozásához is.

A társadalmi munkában elért eredmények nagymértékben hozzájárultak a szakágazatok műszaki-tudományos és gazdasági fejlődéséhez. A tagság alkotó kezdeményezésekkel segítette a vállalatok technikai-szervezési és gazdasági színvonalának emelését. Növekedett az egyesületi tagság politikai-szakmai felkészültsége a bonyolult, komplex feladatok rendszerszemléletű megoldása vonatkozásában. Külön elismerését fejezi ki a IX. Közgyűlés azokért a kezdeményezésekért — mint pl. az Országos Elnökség felhívása az egyesületi tagokhoz a XI. Pártkongresszus határozatainak a végrehajtására, ajánlások kidolgozása, az anyag-, és energiatakarékosság, a minőség és gyártmányfejlesztés, az V. ötéves terv anyagellátásának megoldási lehetőségei — amelyekkel a szocialista társadalom építéséhez kívántak segítséget nyújtani.

A IX. Közgyűlés ugyanakkor felhívja a figyelmet, hogy a fejlett szocialista társadalom magasabb szintű építése a jövőben újabb feladatokat, nagyobb kezdeményezőkézséget, alkotó tevékenységet igényel az egyesületi tagoktól, de egyidejűleg nagyobbak a lehetőségek is az aktivitás fokozásához, az anyagi-erkölcsi elismeréshez, az újabb munkasikerek eléréséhez.

Ezért az Egyesület tevékenységének jövőbeni irányvonala és célkitűzése, a feladatok végrehajtásánál módszere, szervezet és eszközrendszere vonatkozásában a közgyűlés az alábbi határozatokat fogadja el, amelyeknek a végrehajtására a választott szerveket kötelezi, az egyesület valamennyi tagjának pedig a hathatós segítségét kéri.

1. Az egyesület tevékenységét az eddig kialakult és eredményesnek ítélt fő irányban kell folytatni, illetve továbbfejleszteni. Minden eszakkal elő kell segíteni, hogy a társadalmi munka színvonala és hatékonysága tovább növekedjék. Az egyesületi tevékenység fő irányja továbbra is „A magyar fafeldolgozó-ipar összehangolt műszaki-közgazdasági fejlődésének társadalmi úton való elősegítése”, melynek végre-

hajtására előírandó konkrét tevékenységeket az MSZMP Programnyilatkozatában a XI. Kongresszus Határozataiban kijelölt a gazdaság-, a tudomány-, a közművelődés és oktatáspolitikai követelményei által megvalósításra célul tűzött feladatokból kiindulva kell az éves munkatervet meghatározni.

A feladatok megvalósítására a rendelkezésre álló anyagi-szellemi erők koncentrációja és újabb erőknek a munkába állítása minden választott szerv alapvető kötelessége.

2. A társadalmi haladás, a tudományos eredmények fokozottabb elterjesztése az összehangolt fejlesztési koncepciók vonatkozásában igen sok új probléma megoldása áll a választott szervek előtt, s ez új szerveket, tevékenység formákat, de mindenekelőtt tartalmilag új típusú feladatmegoldást igényel. A célkitűzések végrehajtása pedig valamennyi egyesületi tagból intenzív odaadó munkát kíván. Ezért a társadalmi tevékenység irányításának korszerűsítése a tartalom és forma összhangjának vizsgálata a vezetés színvonalának emelése az Országos Elnökség állandó feladatát kell képezze, s minden vezetési szinten elő kell segíteni az alkotó kezdeményezést, a véleményszabadság sokoldalú kibontakoztatását, s egyidejűleg segíteni kell a tagság eszmei-politikai és szakmai továbbfejlődését is.

3. A műszaki-tudományos és gazdasági életben mindinkább előtérbe kerülnek azok a feladatok, amelyek megoldása csak az interdiszciplináris elvek figyelembevételével, csak összehangolt tevékenység végzésével oldható meg, így azok végrehajtása egyes üzemi csoportokra vagy területi szervezetekre nem decentralizálható. Ilyenek a szakágazatok arányos fejlesztésénél, a termék-előállítás vetrikális integrációjánál, a nemzetközi munkamegosztás kiszélesítésénél az oktatás kérdéseknél szükségszerűen fellépő komplex feladatok, amelyek vizsgálata és elemzése, valamint a megalapozó javaslatok kidolgozása továbbra is a központi szervek feladata.

Feladat ezért, hogy a megoldásokat elősegítő munkák koordinálását megfelelő választott szervezetek fokozottabban állítsák előtérbe munkaprogramjuk összeállításánál és ajánlások kidolgozásával segítsék a hivatalos szervezeteket az egyes feladatok hatékonyabb megoldásában. Az üzemi csoportok és területi szervezetek munkáját pedig a helyi problémák megoldására úgy kell irányítani és szervezni, hogy abban a szakágazatok főbb célkitűzéseire kidolgozott anyagokat figyelembe vegyék. Az e téren elért eredményekről az Ügyvezető Elnökség évente készítsen beszámolót az Országos Elnökségnek.

4. A fafeldolgozáshoz tartozó ipari szakágazatok jövőbeni fejlődésének alapját és ütemét a tudományos kutatások terén elért eredmények határozzák meg. Ezért az egyesület tevékenységében a tudományos kutatások eredményei következetesebb alkalmazásának elősegítése új feladatként jelentkezik. Ezért társadalmi úton segítséget kell nyújtani a kutató-fejlesztő munkák fő irányainak a meghatározásához, továbbá

minden eszközzel segíteni kell a tudományos kutatásban, a műszaki haladásban elért eredmények gyors közzétételét, népszerűsítését, eredményeinek a termelésbe a jelenleginél gyorsabb ütemű bevezetését a kutató-fejlesztő intézetek által elért újabb eredmények gyorsabb publikálását a szakajtón keresztül. Az Országos Elnökség kísérje figyelemmel az e téren folytatandó tevékenységet és tapasztalatairól a szakágazatokat irányító fő hatóságokat évenként tájékoztassa.

5. A társadalmi fejlődés, a műszaki haladás növekedési ütemével közel arányosan növekszik a fafeldolgozó-ipari szakágazatokban is a műszaki-közgazdasági szakemberek száma. Ezt a fafeldolgozó-ipari szakágazatok termelőtevékenysége szervezéséhez és irányításához szükséges növekvő szellemi munka igényli. Így a termelési folyamatok végrehajtásában egyre nagyobb szerepet kap a műszaki értelmiség. Ezért a termelési és fejlesztési feladatok végrehajtásában, a kitűzött célok elérésében egyre nagyobb szükség van az egyesületben folyó társadalmi munka és a hivatali munka összekapcsolására. A kettő szervesen kiegészíti egymást.

Ezért a szakágazatok előtt álló feladatok hatékonyabb végrehajtásához:

- a termékszerkezet korszerűsítése és a szelektív fejlesztési politika alkalmazásában,
- a minőség javításában és az exportképesség fokozásában,
- a munka- és üzemszervezés, valamint a munkaerő-ellátottsággal összefüggő kérdésekben,
- a munkatermelékenység növelésében,
- a gazdasági hatékonyság javításában az egyesület tagsága és a választott szervek adjanak meg minden segítséget. Ezen tevékenységeket az Ügyvezető Elnökség irányítása is koordinálja.

6. A IX. Közgyűlés kötelezi a választott szerveket, hogy minden szinten fokozzák és szélesítsék a fiatal szakemberek társadalmi munkavégzésre történő mozgósítását és lássák el őket az érdeklődési körüknek leginkább megfelelő feladatokkal.

Az Ügyvezető Elnökség még ez évben szervezze meg az egyesületbe tömörült fiatal szakemberek országos aktívá értekezletét és a problémák elemzésével és összesítésével dolgozzon ki akcióprogramot a fiatalok fokozottabb egyesületi munkába történő bekapcsolásának feltétel és követelményrendszerére.

Egyidejűleg valamennyi választott szerv feladata, hogy a fiatal mérnöknek, szakembereknek mind nagyobb lehetőséget biztosítsanak előadások megtartására, konferenciákon való részvételre, továbbá egy-egy munkabizottsági feladat kidolgozására. Egy-egy meghatározott témakörben a fiatalok részére — megfelelő anyagi-erkölcsi elismeréssel egybekötött — pályázatok kiírása is indokolt. Ennek lehetőségeit az Ügyvezető Elnökség vizsgálja meg és az országos aktíváértekezleten javaslatait terjessze elő.

7. A műszaki fejlődést és a közművelődés kérdését a jövőben szorosabban össze kell kapcsolni, mivel a szakmai problémák megoldására való mozgósítás mellett elsőrendűen fontos feladat a megszerzett tudás ismeret, tapasztalat továbbadása. Ezért a választott szervek — a szakmai problémák megoldásával egyidejűleg, fordítsanak gondot arra, hogy a fafeldolgozóiparban dolgozó műszaki értelmiség nyújtsjon fokozottabb segítséget a munkások, fizikai dolgozók tudatformálásához, ismereteinek bővítéséhez. Nyújtsanak segítséget a vállalatoknak a közművelődési törvény végrehajtásából eredő állami feladatok megoldásában. Ebben a vonatkozásban az Ügyvezető Elnökség adjon ki irányelveket.

8. Az eddigi gyakorlatot követve további üzemi csoportok és területi szervezetek létrehozását a meglévők megerősítését kell előirányozni. Az üzemi csoportok és területi szervezetek irányítását a nagyobb önállóság irányában differenciálni célszerű, ugyanakkor az adminisztratív vezetés részéről a szükséges információkat, valamint a tervszerű tevékenység ellenőrzését biztosítani kell. Az Országos Elnökség erre vonatkozóan adjon ki irányelveket.

9. Az Egyesület folyóirata, a „FAIPAR” már eddig is sokat tett a fafeldolgozó-iparban dolgozó szakemberek szakmai-politikai nevelése érdekében. Az ez irányú tevékenységet azonban tovább kell fejleszteni, elsősorban azon keresztül, hogy a folyóirat műszaki-tartalmi színvonalát emeljük, és mindjobban a lap információ hordozó szolgáltatását helyezzük előtérbe. Ezért a folyóirat szerkesztőbizottsága dolgozzon ki olyan irányú javaslatokat, amelyek biztosítják a tudományos kutatás, a műszaki haladás, a termelési és szervezési eredmények terén elért ismeretek magas színvonalú bemutatását, de egyidejűleg tartalmazzon olyan igényt, hogy az egyesületi életet, a vállalati eredményeket sokrétűbben, színesebben kell bemutatni. Mivel az Egyesület tevékenysége átfogja a fafeldolgozóipar műszaki-gazdasági-szervezési tevékenységének jelentős részét, ezért a jövőben is tevékeny részt kell vállalni az eredmények publikálásában és propagálásában, mely tevékenység összhangban áll a gyakorlati igényekkel.

10. Az egyesület valamennyi választott szervezetében fokozni kell a társadalmi munka szervezésének és irányításának a színvonalát. A társadalmi tevékenység tartalmával mindenkor összhangba kell hozni a végrehajtó szervezet formáit, amellet, hogy a kollektív vezetésre kell valamennyi tevékenységet alapozni. Az egyes szinteken álló szervezetek tevékenységének összhangját tovább kell fokozni, s minden vonalon biztosítani kell a területi munka, az egyesületi demokrácia érvényesítését. Az Országos Elnökség kísérje figyelemmel az ez irányú tevékenységet és szükség esetén ilyen intézkedéseket a szervezeti forma módosítására.

11. Az egyesület nemzetközi kapcsolatait tovább kell fejleszteni. A korábban elhatározott „Szocialista integráció a fafeldolgozó-iparban” témakörben kétévenkénti konferencia megren-

dezését a Közgyűlés támogatja és utasítja a választott szerveket, hogy azok sikerét minden rendelkezésre álló eszközzel segítsék elő. A vállalatok szakosodási és kooperációs együttműködésének fejlesztése vonatkozásában az egyesület dolgozzon ki ajánlásokat, elősegítve ezzel a probléma tudományos és gyakorlati megalapozását. Tovább kell bővíteni a szocialista országok egyesületeivel a kapcsolatot és újabb formákat kell keresni az együttműködésre.

12. Fokozni kell az együttműködést a szakágazatokat irányító hatósági szervekkel, szakszervezettel, a KISZ-szel, az MTSZ-szel, továbbá a társegyesületekkel. Ebben a vonatkozásban javítani kell a kölcsönös információcserét, valamint szorgalmazni kell az egyes feladatok kidolgozásában és végrehajtásában az együttműködést.

A IX. Közgyűlés felhívja a választott szerveket, hogy a határozatban foglalt feladatok végrehajtására a szükséges intézkedéseket saját hatáskörében kezdeményezze és hajtsa végre, melyhez valamennyi egyesületi tag támogatását kéri.

Az Országos Elnökségnek írásban benyújtott és ismertetett referátumához fűzött kiegészítést Egyesületünk főtítkára. A következőket mondta:

Tisztelt közgyűlés!

Az Országos Elnökség írásban előterjesztett beszámolója tartalmazza azokat a fontos eredményeket, amelyeket az elmúlt négy év során elértünk, s válaszolja az előttünk álló feladatokat is.

Úgy gondolom, a jelenlevők többségének tapasztalatai a beszámoló megállapításával egybeesnek és itt a közgyűlésen is megállapíthatjuk, hogy Egyesületünk, tagságunk megfelelt azoknak a követelményeknek, amelyek a szocialista társadalom építéséből ezen időszak alatt ránk hárultak és a VII. Közgyűlésünk határozatai végrehajtásából adódtak. Az Egyesület tagságának tevékenysége jelentősen hozzájárult a felfeldolgozó-ipari szakágazatok műszaki-gazdasági fejlődés eredményeihez, és a kitűzött célok megvalósításához. Lényegében a munkaköri kötelesegen felül végzett tevékenység, az a szilárd alap, amelyre jövőbeni célkitűzéseink építhetők. Az Országos Elnökség beszámolójának kiegészítéseképpen és a közgyűlés vitájának megindításához a következőkben kívánok néhány gondolatot felvetni.

Már az Országos Elnökség írásos beszámolójában röviden utaltunk arra, hogy az MSZMP KB Titkársága foglalkozott az MTESZ munkájának tapasztalataival, és annak alapján a jövő tevékenységére vonatkozóan megfelelő határozatokat hozott.

Ezek végrehajtása érdekében az egyesületi tevékenységünk vonatkozásában az alábbiakra kell munkánkat összpontosítanunk:

Tevékenységünk az eddig követett főbb irányoknak megfelelően fejlődjék, azonban munkánk hatékonyságának fokozására intézkedéseket kell kidolgozni; a tevékenység fő feladatai-

nak célkitűzéseinél a párt programnyilatkozatából, a XI. Kongresszus határozataiból, az MTESZ XII. közgyűlésének határozataiból, a gazdaságtudomány-, a közművelődési és oktatási politika követelményeiből kell kiindulni, hogy ezáltal munkánk szorosabban kapcsolódjék az időszzerű politikai-gazdasági és tudományos feladatok végrehajtásához. Fokozottabban kell tagságunknak közreműködnie a népgazdasági, szakágazati, valamint a vállalati és helyi fejlesztési lehetőségek feltárásában, a szakismeretek jobb hasznosításában és az V. ötéves terv megvalósításában. Fokozottabb mértékben kell kapcsolódni a közművelődési törvény megvalósítását szolgáló állami és társadalmi törekvésekhez, és feltétlenül javítani kell kapcsolatainkat a TIT-tel, továbbra is kezdeményező szerepet kell vállalni a szakmai oktatás és továbbképzés területén. Tovább kell fejleszteni az egyesületi rendezvények rendszerét, úgy, hogy mérséklődjék a nagy rendezvények száma, fokozódjék a munkaidőn kívüli, vagy a munkaidőt kímélő egyesületi tevékenység, szükséges javítani az egyesületi munkastílust, a társadalmi munka irányításának színvonalát; javítani kell a propaganda-tevékenységet, szaklapunk színvonalának emelését.

E feladatok végrehajtására még ebben az évben részletes programot kell kidolgoznunk, mely az újráválasztandó vezetőség egyik legfontosabb feladata kell hogy legyen.

A jövő másik fontos feladata, a népgazdasági hatékonyság növeléséhez való hozzájárulás.

Ezért Egyesületünk feladata, hogy a faipari szakágazatok termelési-fejlesztési tevékenységét a rendelkezésre álló lehetőségeivel támogassa. Különösen fontos a termelés szerkezetének átalakításával összefüggő fejlesztési célkitűzések előzetes bírálata.

Fel kell tárnai és ajánlásokat kell kidolgozni a felfeldolgozás megszakíthatatlan folyamatának fejlesztésében tapasztalható ellentmondások megszüntetésére és a szakágazatok arányos fejlesztési elvének fokozottabb érvényesítésére.

Külön fontos, hogy az anyagellátás a kooperációs tevékenység szervezésében tudjon segítséget nyújtani a vállalatoknak. Ugyancsak segítsük tevékenységünkkel az exporttevékenység minél erőteljesebb fokozását, a termékminőség javítását.

Az egyesületi feladatok elválaszthatatlanok a tudományos eredmények ismertetésétől, azok propagálásától és alkalmazásától. Ezért a jövőben nagyobb segítséget kell nyújtanunk a hazai faipari kutatómunka fő irányainak a meghatározásához és a kitűzött feladatok végrehajtásához.

Egyre több olyan kezdeményezést kell az éves munkatervbe előirányozni, melyek a tudományos eredmények gyakorlati elterjesztéséhez adnak segítséget.

Az elkövetkezendő években többet kell tenni azért, hogy a tudomány eredményei, a hazai kutatási eredmények hatékonyabban szolgálják a

szakágazatok műszaki-technológiai fejlődését és az Egyesületben végzett munkánk irányítását is egyre jobban tudományos alapokra kell helyezni.

Az Egyesületben végzett tevékenységet és a vállalatok előtt álló feladatokat az eddigieknél jobban kell koordinálni, hogy a végzett munka hatékonyságának eredménye azonos irányba mutasson. A vállalati fejlesztési irányok meghatározásában, a munka- és üzemszervezés célkitűzéseiben, a termelékenység növelésének elősegítésében az egyesületi tagok tevékenyen működjenek közre. Ezért arra kell törekedni, hogy az eddigieknél is nagyobb feladatot kapjanak az üzemi szervezetek.

Ehhez kérjük a vállalati, valamint társadalmi szervek segítségét.

A fiatal szakemberek egyesületi munkába történő tevékeny bekapcsolását valamennyi választott szerv célkitűzéseinek középpontjába kell állítani. Ehhez nagy segítséget várunk a még ez évben megrendezésre kerülő fiatalok aktívauüléséről, de ezenkívül is mindent meg kell tenni, hogy a egyesületi élet és tevékenység vonzóbbá váljék a fiatalok előtt. Ez vonatkozik egyébként a női dolgozók fokozottabb bevonására és aktivizálására is.

Az Egyesület oktatási programját a közművelődési törvény végrehajtásából eredő feladatok megoldására irányuló tevékenységgel célszerű kibővíteni. Ez azonban nem jelenti azt, hogy a feladat ezzel már meg is oldódott. Minden szinten, minden alkalommal úgy kell a munkát végezni, hogy az mind a szakmai műveltséget, mind a világnézeti nevelést egyaránt szolgálja. E két tényező együttesen biztosítja azt, hogy a munka kultúrája és hatékonysága javuljon. Egyidejűleg elő kell segíteni tagságunk közéleti tevékenységét is, mert ezen keresztül a közművelődési politika megvalósulását támogatjuk.

A területi szervek munkáját az eddiginél jobban kell segíteni, irányítani és tevékenységüket összehangolni.

Ezért célszerűnek látszik a feladatok olyan irányú megoszlása, hogy mi az amit központiilag, és mi az amit decentralizáltan, hatékonyabban lehet elvégezni. Nyilvánvaló, hogy itt nagyon sok rejtett tartalékunk van, és ugyanakkor a tagság szélesebb tömegeinek a mozgósítására is nagyobb lehetőség nyílik.

A nemzetközi kapcsolataink kiszélesítését minden vonatkozásban támogatni kell. Így nemcsak a nemzetközi rendezvényeken való tevékeny részvételt, de a szocialista integráció fejlesztésében való hatékony közreműködést is minden eszközzel elő kell segíteni. Ugyanakkor biztosítani kell a megszerzett tapasztalatok ismertetését és a lehetőség szerint hazai hasznosítását. Ugyancsak fel kell használni a nemzetközi fórumokat a hazai eredmények ismertetésére és kapcsolatainak elmélyítésére.

A FATE, mint szervezeti forma nemcsak igényli, de egyben lehetőséget is ad a különböző szakágazatok és vállalatok érdekeinek egyeztetésére és ütköztetésére. Ugyanakkor, mint

közéleti testület képviseli és szervezi a fafeldolgozóipar társadalmi vonatkozású feladatainak megvalósítására irányuló tevékenységet.

Ezért az egyesületi munka területi jellegét egyre jobban ki kell domborítanunk, rangját pedig a munka minőségének függvényében kell értékelnünk.

Ezen a területen vannak figyelemreméltó eredményeink. Például az aktuális feladatok végrehajtására való mozgósítás és kezdeményezés, azonban a munkánk magasabb színvonaláért, a hatékonyság fokozásáért a jövőben további erőfeszítésekre lesz szükség. Különösen a cselekvési egység erősítése és a hozott határozatok fegyelmezett végrehajtásának biztosítására kell az erőket összpontosítani.

Meg kell javítani eredményeink gyors és széles körű propagálását, amelyhez valamennyi kommunikációs eszközt nagyobb arányban kell felhasználni, mint ahogyan azt eddig tettük.

Ebben a vonatkozásban ki kell lépni a szaklapunk adta keretből és minden egyéb lehetőséget fel kell használni.

A társadalmi tevékenység irányításában és az alkalmazott munkamódszerekben szükségszerű változást napjainkban három tényező indokolja: a műszaki fejlődés ütemének gyorsulása, a feladatok bonyolultabbá válása, a tagság érzékenyebb reagálása mindenfajta változással szemben.

Ezért a FATE-nak éppen úgy, mint eddig, érzékenyen kell reagálnia a népgazdaság fejlődésében, a termelékenységben végbemenő felgyorsult folyamatokra, és tevékenységét rugalmasan, a megváltozott körülmények szolgálatába kell állítania. Így különösen érzékenyen kell reagálni a gazdasági szabályozók, a termékszerkezet, a munkaerő-mobilitása, a termelékenység és hatékonyság fokozása terén előttünk álló feladatok megoldására és a tevékenységet mindenkori az adott legfontosabb problémák megoldására kell koncentrálni. Ugyanakkor a kidolgozott javaslatokkal szemben is igényesebbnek kell lennünk, mivel a technika fejlődése a társadalmi tevékenység színvonalának szükségszerű növelését igényli.

Társadalmi tevékenységünkben a jövőben is igen fontos az előrelátás, a tájékozottság képességének a további fejlesztése. Az előrelátás a fejlődés irányai célkitűzésének a megalapozásához, a tájékozódás a napi döntések meghozatalához szükséges. Természetesen itt is követelmény a szakágazatok összehangolt érdekeinek és lehetőségeinek a tanulmányozása, mert csak ez vezethet munkánk további eredményességéhez.

Arra kell törekedni, hogy munkánk tartalmát a műszaki-gazdasági követelményekhez igazítsuk és az igények alapján nap mint nap megújítsuk és a legfontosabb feladatok megoldására koncentráljuk. Egyesületünkben minden munkának a becsülete egy és ugyanaz, még akkor is, ha a hatékonyságuk történetesen eltérő is.

Jelenleg és középtávon a gazdasági kérdések megoldásához nyújtandó segítségadás áll tevé-

kenységünk előterében. Ettől azonban nem választható el a tudatformálás, tevékenységünkben a kollektív ismeretek maximális felhasználására irányuló feladatokkal való foglalkozás sem. Ezt a tagságban széles körben kell tudatosítani, mert csak így válik lehetővé a kitűzött célokkal való azonosulás, vagyis a végrehajtásban való önkéntes részvétel fokozása.

Van még egy kérdés, amelyre itt ki akarok térni: ez a FATE tevékenysége megítélésében itt-ott található elmarasztaló vélemények, megjegyzéssel. A múltban is elhangzott és a jövőben is el fog hangzani kritika, bírálat, esetleg elmarasztaló vélemény egy-egy tevékenységünkről, azonban az alapvető célt —, hogy ezen tevékenységet minden tag vagy választott szervezet meggyőződésből, a tenniakarástól vezérelve folytatja — mindez nem befolyásolja.

E megjegyzések — véleményem szerint — azzal a ténnyel vannak összefüggésben, hogy sem a pillanatnyi tevékenységről, sem a 25 év alatt elért fejlődésről a bírálóknak nincs elég információjuk, ezért meglehetősen felületes kép alakul ki képzeletükben munkánkról.

Itt az a feladat, hogy nagyobb nyilvánosságot, több propagandát kell kifejteni tevékenységünk eredményeiről, mivel ha csak egy-egy döntést teszünk a vizsgálat tárgyává, hamis képet nyerhetünk és elhamarkodott ítéletet hozhatunk.

Ezért megfontolás tárgyát kellene hogy képezze az a három év előtt már elhangzott javaslat, hogy a FATE 25 éves tevékenységének, eredményeinek és kudarcainak a rövid összefoglalását meg kellene írni és azt a szélesebb közvélemény elé tárni.

A megválasztásra kerülő új vezető szervekkel szemben fokozódik az a követelmény, hogy a társadalmi tevékenységet állandóan egyeztesse az igényekkel és lehetőségekkel. Számolniuk kell azzal az összetett hatással, amely a fejlődés üteme és a gazdasági feltételek korlátai között fennáll, továbbá a saját lehetőségeinkkel. Azt is látni kell, hogy a tagság, ha a célokkal és feladatokkal egyetért, azok megvalósítását cselekvően támogatják.

Ettől a közgyűléstől azt várjuk, hogy erősítse meg az általunk felvázolt fő irányvonalat, nyújtson segítséget az itt-ott szükséges pályamódosításhoz, támogassa a választott szerveket az irányítás és a munkamódszerek további tökéletesítése vonatkozásában, az elhatározott célkitűzések megvalósításában. Szolgáljon a beszámoló felett kialakuló vita eszközül arra, hogy problémáink minél jobban kifejezésre kerüljenek, és a megoldásra vonatkozó javaslatok pedig minél hatékonyabban fonódjanak össze a szakágazati-vállalati-egyéni érdekekkel és szempontokkal, és a tagságunkat pedig aktívalja további alkotó tevékenységre.

Céljaink világosak, feladataink nagyok. A választott program valóráváltása két egymással szorosán összefüggő és kölcsönhatásban levő feladat megoldásának színvonalától függ: vagyis az egyesületi tevékenység irányításától és szer-

vezésétől, valamint a tagság tudata szocialista átalakulásának a mértékétől.

Egyesületünk már eddig is sokat tett a felfeloldozó-iparban dolgozók szakmai-politikai műveltsége megszervezése és folyamatos megújítása terén. Ugyanakkor ezekkel az eredményekkel még nem lehetünk elégedettek, és az elkövetkezendő években társadalmi tevékenységünk további javítását, az aktivitás fokozását tekintjük legfontosabb feladataink egyikének.

Nyugodt lelkiismerettel elmondhatom, hogy az előttünk álló feladatok reálisak, végrehajtásukra a megfelelő erők és eszközök rendelkezésre állnak. Tagságunk abban a tudatban vezetheti munkáját, hogy alkotó tevékenysége hozzájárul a fejlett szocialista társadalom építéséhez. Ezt a célt igyekeztünk megfogalmazni a közgyűlési határozat tervezetben is, melyet az Országos Elnökség beszámolójával együtt megküldtünk, így ismertetésétől — engedelmezzel — most eltekintek.

Szende Lászlónak, a Számvizsgáló Bizottság vezetőjének jelentése az Egyesület pénzgazdálkodásáról, pénzügyi helyzetéről

Engedjék meg, hogy az Egyesület alapszabályában foglalt kötelességemnek megfelelően jelentést tegyek Önöknek az Egyesület pénzgazdálkodásáról és pénzügyi helyzetéről.

A Számvizsgáló Bizottság ezt a területet a legutóbbi közgyűlés óta eltelt időszakban is évről-évre folyamatosan vizsgálta.

E vizsgálatok alapján előljáróban és összefoglalóan — egyelőre a számszerű részletezésbe való bocsátkozás nélkül — megállapítható, hogy az Egyesület pénzgazdálkodása is tükrözi azokat az eredményeket és eseményeket, amelyekről a főtitkár elnökségi beszámolója említést tett.

Így például a taglétszám alakulásáról, annak folyamatos növekedéséről, amelyek a tagdíjakból befolyt összegek emelkedésében is megmutatkoznak; a szakmai előadásokra, klubnapokra, vitadélutánokra, egyéb rendezvényekre és a tanulmányutakra fordított összegek az e területeken növekvő érdeklődést mutatják. Kitűnik a pénzgazdálkodásból a társadalmi munkát meghaladó tevékenység elismerése, az oktatás, a tanfolyamok szervezése területén végzett munka is.

Az iparfejlesztést és szakmai közművelődést szolgáló FAIPAR szaklap előállítására és terjesztésére a költségvetés fontos és nagyságrendileg is jelentős tétele. Súlyban ugyan jóval kisebbek, de jelentőségükben nem alárendeltek a nemzetközi kapcsolatokra, külföldi tanulmányutakra, külföldiek hazai vendéglátására, a nemzetközi konferenciákra fordított összegek.

A FAIPAR fejlesztésében kiváló eredményeket elért munkatársaink alapítványi díjai és kitüntetései, továbbá az évről-évre jó munkát végző aktívák jutalmazása kívánkoznak még a kiadások felsorolásának érdemibb tételei közé.

Ezek után a bevételek és kiadások számszaki alakulásáról az alábbiakban számolok be.

Mivel az egyes korábbi esztendőkről a beszámolás minden évben az elnökségi üléseken megtörtént, engedjék meg, hogy ez alkalommal ne a két közgyűlés közötti teljes időszak, hanem csak az 1976-os esztendő pénzgazdálkodását tárgyaljam.

Az Egyesület 1976. évi bevételei és kiadásai a következők szerint alakultak:

Bevételek: előző évi maradvány terv és tény egyaránt 107 607 Ft, egyéni tagdíjakból tervezett 183 054, ténylegesen 207 561, jogi tagdíjakból tervezett 600 000, ténylegesen 691 100 forint.

Tanfolyamok: kárpitosipari, mérés-technikai tanulmányutak és egyéb rendezvények térítési díjai terv szerint 160 000, ténylegesen 183 826, költségvetési támogatás 210 814, ténylegesen 207 464. **Összes működési bevétel** 1 261 475 forint, ténylegesen 1 458 595 forint.

Az összes kiadás terv szerint 1 261 475, ténylegesen: 1 409 463 forint.

Az évvégi maradvány: 49 131 forint.

Az egyes bevételi és kiadási tételekhez az alábbi megjegyzéseket tartom szükségesnek a tisztelt közgyűlés részére hozzáfűzni.

A bevételek növekedést mutatnak, amely részben a taglétszám, részben a tagdíjfizetési készség és nem utolsósorban a vállalati és szövetkezeti összekötő munkatársak aktivitásának örvendetes emelkedését mutatja.

Hasonló megállapítás tehető a jogi tagdíjakra vonatkozóan is, amelyeknek pontos fizetéséért a tagvállalatoknak, szövetkezeteknek ez úton is köszönetet mondunk.

A költségvetési támogatás címén a bevételek között szereplő összeg az MTESZ állományába tartozó FATE-dolgozók bérének és egyéb személyi kiadásainak, továbbá az üzemeltetési költség-hozzájárulásnak az összegével azonos, azaz a támogatás ezeknek a kiadásoknak a megtérítésére vonatkozik.

A belföldi kiküldetés és szakmai kirándulások költségei között az Épületasztalosipari Szakosztály szombathelyi, a Szövetkezeti Szakosztály bajai—pécsi, a Bútoripari Szakosztály mátészalkai tanulmányútja, továbbá a szegedi közgyűlésünkre, valamint a vidéki rendezvényeinkre, Miskolcra, Gyulára, Debrecenbe, Egerbe, Sátoraljaújhelyre stb. kiutazó munkatársak költségei szerepelnek.

A külföldi kiküldetések címén elszámolt összeg 2 fő leningrádi, 2 fő bulgáriai és 2×2 fő NDK-beli útját, továbbá kölcsönös elszámolás keretében külföldi vendégek itt tartózkodási költségeit tartalmazza.

A belföldi reprezentációban Egyesületünk szegedi jubileumi közgyűlésének, továbbá a Bú-

toripari Tervező Iroda, a Szövetkezeti Szakosztály és a Vegyesfaipari Szakosztály jubileumi ünnepeinek kiadásai szerepelnek.

A külföldiek vendéglátásában bolgár kollégák megvendégelési költségei szerepelnek.

A társadalmi munkát meghaladó tevékenység költségei és az alkalmi munkadíjak részben épüleťasztalos ipari és bútoripari kutatási tanulmányok díjazását, továbbá előadói, tolmácsolási, fordítási és gép- és gyorsírási munkákra felmerült kiadásokat tartalmazzák.

Az egyesületi díjakban a „*Faipar fejlesztéséért*” emlékéremmel járó díjazás, továbbá az ifjúsági vetélkedő emléklakettjei és kifizetett díjai szerepelnek.

A sajtótermékek nyomtatványköltségekben a FAIPAR című szaklap 240 000 forintot képvisel, ezenkívül külföldi folyóiratok előfizetése és egyéb nyomtatványköltségek adják a további felhasználást.

A tanfolyamok költségei főként kárpitosipari, kisebb részt az információ, mérés-technikai tanfolyamokkal kapcsolatban felmerült kiadásokat, a tanfolyam bevételei pedig a résztvevők utáni térítési díjakat jelentik.

Egyéb bevételi és kiadási tételek a korábbi felsorolás alapján egyértelműek, külön magyarázatot éppen ezért nem igényelnek.

Az Egyesület pénzgazdálkodása a *Számvizsgáló Bizottság* megállapítása szerint megfelel az ide vonatkozó rendelkezésekben előírt követelményeknek.

Bizonylatolás, utalványozás, elszámolás folyamatosan rendszerben történik. Ezt egyébként nemcsak a Számvizsgáló Bizottság állapította meg, hanem az Egyesületnél 1976 novemberében az MTESZ részéről elrendelt, illetve tartott felügyeleti ellenőrzés is.

Ez a felügyeleti ellenőrzés vizsgálta a tagdíjalakulást, a költségvetés szerinti keretek betartását, a pénzgazdálkodás valamennyi részterületét, az ügyviteli rendet és a bizonylati fegyelmet, a rendezvényeket, s tanfolyamokat és az egyesületi élet egyéb területeit.

Összefoglaló részében megállapítja, hogy az Egyesület gazdálkodási és ügyviteli rendje, pénzügyi fegyelme kifogástalan, észrevételt, változtatási javaslatot azzal kapcsolatban nem tesz.

Mindezek alapján kérem a tisztelt Közgyűlést, hogy a Számvizsgáló Bizottság jelentését elfogadni és részére a felmentést megadni szíveskedjék.

* * *

A hozzászólásokat, a bizottsági elnökök jelentéseit, a szavazást, a közgyűlés befejező részét lapunk következő számában közöljük.

Dr. J. T.

A fa győzelmes előretörése — ennek ellenére vannak megoldásra váró feladatok*

Ha valaki veszi a fáradságot és a Kölni Nemzetközi Vásár — az INTERZUM — híreit, értékeléseit 1967-től 1977-ig átolvassa, mindenütt a műanyagok előretörésére vonatkozó nyilatkozatokkal és jóslatokkal találkozik. A prognózist készítőik úgy látták, hogy 1980—1985 körüli években a bútorok nagy hányada már majd műanyagból készül.

Ezeket a számításokat 1977 megcáfolta — írja Erich Naumann a cikkében —, és ilyen spekulációkkal az 1977. évi INTERZUM-on nem találkozunk. Nem vitatható az a megállapítás, hogy a belsőépítészetben a fa, amelynek halála felett a harangot korábban megkongatták — mint alapanyag 1973 óta „csodálat” reneszánszát éli” és ez a fejlődési folyamat még nem zárult le. A nyugatnémet faipar 1976-ban sem ért el jelentős növekedési rátát — hozamot — annak ellenére, hogy a termelési érték az 1975. évi DM 21 322 Mrd-dal szemben 1976. évben DM 24 174 Mrd volt s ez 13,3⁰/₀-kal magasabb értéknek felel meg.

Lényegében a faiparban 1976-ban egy konjunkturális fejlődési folyamat volt tapasztalható és az egyes csoportoknál a növekedési ráta — a hozam — a kétjegyű számot is elérte.

Nem szabad elfelejteni, hogy 1976 nem volt az a kifejezetten jó „bútorév” és a faiparon belül a bútorigar képezi a legnagyobb szakmai csoportot. Hasonlóképpen nem lehetünk elégedettek az építkezésekkel szorosan összefüggő épületasztalos-ípar — ajtók, ablakok stb. — konjunkturális eredményeivel sem. Tudnunk kell, hogy ez a következő évben (1977-ben) sem változhat lényegesen.

A faiparon belül — mindenekelőtt a faműanyagiparban — a Szövetségi Statisztikai Hivatal előzetes jelentése szerint a termelés nö-

vekedés nem kevesebb, mint 28,5⁰/₀-ot tett ki. Még nincsenek részletesen kidolgozott pontos adatok a kezünkben, azonban feltehető, hogy a legmagasabb hozamot a panelgyártás területén érték el.

Mi történt? — teszi fel a kérdést a cikk írója s a feleletet azzal adja meg, hogy — csak egy kicsit széjjel kell nézni az ismerős körökben és az ember mindjárt rájön, hogy a padlás emeletektől a pincebárokig, szaunák stb. létesítéséhez rengeteg faanyagot használnak fel. Egyszerűen: mindenütt *fa, fa és fa*.

Ez a három azonos szó érvényes az 1977. évi német Kölni Vásárra, valamint a többi európai testvér vásárookra is.

Akik nyitott szemekkel jártak a vásáron és a kiállított bútorokat jobban megnézték tapasztalták, hogy sok üzem az átállás biztonsága érdekében a *masszív fát és furnért elhagyta*. A gépsorok a 60-as években sok helyen a műanyag felületek várható trendje miatt átálltak. Racionális feldolgozást vezettek be és az új irányzatnak megfelelően nem jöhetett szóba a formák — modellek — kialakításánál a „*kézműipari*” feldolgozás.

Itt van kimagasló jelentősége az INTERZUM 1977-nek. Lehetőséget kínál a gyárak részére. A lehetőségek, amit a legjobban megértenek az átállásnál, az ő vevőkörük, akik a fával tudják a legjobban elősegíteni. Ezek azok a kis segítségek, amelyek a kérdést megoldhatják.

A visszakanyarodás a természethez nem csak a fára vonatkozik, hanem az egyéb anyagokra is, mint pl. a bőr, a fonott gyékény-díszítések, a gyapjúból készült — szövött — bevonóanyagokra és talán még a márványra is.

Ezt az irányzatot tükrözik vissza az 1977. évi vásárok. A német faipar ennek úgy is, mint nagy ajánlattevő és úgy is, mint a legnagyobb vevő az 1977. évi INTERZUM-on csak örülhet.

* Erich Naumann: Holz auf triumphalen Vormarsch und trotzdem Probleme. (Möbel Kultur 5/1977.)

Lapunk példányonként megvásárolható

V., Váci utca 10.

V., Bajcsy-Zsilinszky út 78. szám alatti

hírlapboltokban

A modern bútor tőkés export helyzete és perspektívája

Dr. Rácz Endre

Ahhoz, hogy a modern bútor export helyzetéről és perspektívájáról tudjunk beszélni, elsősorban tisztáznunk kell, hogy mit értünk ezen a fogalmon, hogy modern bútor.

Időbelileg úgy meghatározni, hogy modern bútor a ma elkészült bútor, nyilvánvalóan képzelenség, mert hiszen a ma gyártott bútorok jelentős részét más névvel jelöljük; stílbútor, stilizált bútor, rusztikus bútor stb. Időbelileg tehát az elkülönítés nem használható. A használhatóság szempontjából például a korszerűség fogalmának felvetése szintén nem visz közelebb a modern bútor meghatározásához, így a fogalom tisztázását máshonnan kell megközelítenünk.

Mint minden művészeti vagy iparművészeti alkotásban és a használati tárgyak javarésznél is minden korszak kialakítja a maga stílusát, amelyre bizonyos stílusjegyek jellemzőek. A stílusok kialakulása nem önálló, nem egyes emberek vagy embercsoportok döntésétől függ, hanem materialista életszemléletünk és filozófiánk egyedül helyes álláspontja szerint, a forgalomban levő anyagoktól:

1. tehát a stílust elsősorban a felhasznált anyag határozza meg;
2. a társadalmi formától; tehát a kialakult társadalmi viszonyok a stílus alakításában részt vesznek.

Ha ezek előrebocsátása után kétféle kategóriát állapítunk meg és azt mondjuk, hogy vannak stílbútorok és vannak modern bútorok, akkor ennek a meglehetősen önkényes meghatározásnak alapján a stílbútorok közé azokat a tradicionális bútorokat sorolnám előadásom szempontjából, amelyek a múltban felhasznált bútorokon megjelenő stílusjegyekkel vannak felruházva és modern bútorok azokat a bútorokat nevezném, amelyek nem viselik magukon a régi stílusjegyeket és gyártásuk a korszerű technológia alapján, korszerű anyagok felhasználásával történik.

A modern bútor stílusjegyeit ma még megállapítani nem tudjuk, későbbi időben nyilvánvalóan meg fogjuk találni azokat a stílusjegyeket, amelyek a ma gyártott bútorokra jellemzőek, azonban ez leülepedés kérdése és csak bizonyos idő elmúltával állapítható meg.

A bútor, mint használati tárgy, a tartós fogyasztási cikkek közé tartozik és ennek következtében a célszerűsége felül annak esztétikai megjelenése is rendkívül fontos. Ez így volt a múltban és ma sincsen másképp. Ha tehát a világpiac igényeinek megfelelő korszerű modern bútorral kívánunk megjelenni külföldön, úgy mindenképp ezeknek a bútoroknak célszerűeknek és megjelenésükben a világpiac igényének megfelelő esztétikai feltételekkel felruházottnak kell lenniük.

Az előbbieken arról beszéltem, hogy a bútorok kialakításában döntő fontosságú az anyag, amelyből készül. Az elmúlt évszázadok során a forgalomba kerülő bútorok szinte kizárólag fából készültek és ennek megfelelően azok stílusát illetően stílusváltozásait a társadalmi átalakulások, a társadalmi formák változásai befolyásolták egyedül.

Az évszázadunk második felében kirobbant tudományos-technikai forradalom megváltoztatta a felhasználható anyagokat, megváltoztatta a bútorok gyártásánál alkalmazott laptechnológiát, bútoriparba betört egy csomó, mindaddig ismeretlen anyag (műanyagok, eloxált fémek stb.) és ezek természetesen a kialakuló új bútorstílust is döntő mértékben megváltoztatták. Egy bútor nem attól lesz modern bútor, vagy legalábbis esztétikailag nem lesz elfogadható modern bútor, ha politúrozott ládákat szélszélyes elrendezésben egymásra helyezünk, hanem attól, ha a felhasználható új anyagokat esztétikusan alkalmazzák, ha a bútor végső megmunkálása megfelel a korszerűség igényeinek (ezt nevezzük a finiselés fontosságának) és végül, ha az adott bútor megfelel a célszerűség igényeinek olyképpen, hogy az adott társadalmi viszonyok között annak megvásárlása és használata a vevő számára célszerűnek látszik. Mit értünk ezen? A II. világháború óta nyugaton is jelentős társadalmi változások mentek végbe, az osztályok közötti polarizáció tovább folytatódott és ugyanakkor az életszínvonal emelkedése következtében egy magas esztétikai igényű, de ugyanakkor kevés pénzzel rendelkező vásárlóréteg lett domináns, amely 2—3 szobás lakásokban lakik, tehát ezt kívánja berendezni; a szobák mérete nem azonos a régi, század elejei szobák méreteivel és ez a réteg nem képes arra, hogy személyzetet tartson, tehát a bútorok tisztítása hosszabb időt nem vehet igénybe. Ez a réteg vásárolja a forgalomba kerülő bútorok 70—75%-át, az exportsiker tehát attól függ, hogy ezen réteg számára megfelelő bútorokat kínálunk a világpiacon.

Mindent összevetve, a modern bútor kategóriájába soroljuk tehát mindazokat a bútorokat, amelyek nem viselik magukon a múlt stílusok stílusjegyeit és a fenti cél elérését szolgálják. Ebből a bútor kategóriából szándékosan és önkényesen kivettem az ülőbútorokat és kárpitos garnitúrákat, mert ezen utóbbiak exportlehetőségeire más koordináták érvényesek és a jelen előadás keretében nincs lehetőség az ezekkel való foglalkozásra.

Modern bútorexportunkat még egy másik perspektívából is meg szeretném világítani. A magyar bútoripar 1944 előtt jellegzetesen kisipari manufaktúrális eszközökkel dolgozott, leszámítva néhány közep nagyságú gyárüzemet,

amely azonban nem jellemezte a magyar bútortipart.

A II. világháború után éppen a háború pusztításai következtében olyan mértékű bútorthiány jelentkezett Magyarországon, hogy a magyar bútortiparnak tulajdonképpen évtizedekre nem voltak eladási gondjai, hiszen a háború során bekövetkezett pusztítás pótlása önmagában nagyobb feladat elé állította a magyar bútortipart, mint amire rövid távon képes volt. Ha ehhez még hozzávesszük a hazánkban a háború után bekövetkezett társadalmi változást, amelynek során hazánk a három és fél millió koldus országából, egy munkanélküliség nélküli, majd a későbbiekben egy krónikus munkaerőhiányban szenvedő országgá vált, aminek következménye a társadalmi vásárlóerő soha nem remélt megnövekedése volt, nyugodtan állíthatjuk, hogy a magyarországi bútorthiány olyan mértékűvé vált, amely hovatovább országos, mondhatnám társadalmi problémává fajult.

Ebben a légkörben következett be a nagy bútortipari rekonstrukció a negyedik ötéves terv során, amely az országos bútorthiány megoldása tekintetében kitűnő eredményeket ért el; megszüntette az abszolút bútorthiányt Magyarországon és a negyedik ötéves terv végére a magyar bútortipar eljutott odáig, hogy komoly vizsgálat tárgyává kellett tennünk a bútortermelés bizonyos hányadának exportban történő értékesítését is.

Míg a korábbi időben bútorexportunkat az determinálta, hogy hazánk külkereskedelmi-intenzív ország lévén minden exportlehetőséget meg kell ragadnunk devizaszerzésre, így ha bútorexporton keresztül devizához juthatunk, úgy ezt feltétlenül meg kell tennünk, addig a negyedik ötéves terv végére megszűnt az abszolút bútorthiány és szükségessé vált a bútorgyártási kapacitás feleslegének export útján történő értékesítése. Ez exportlehetőségeinkben és exporthoz történő hozzáállásunkban minőségi változást jelent, ami rányomja bélyegét nemcsak a külkereskedelemben dolgozók munkájára, hanem gyáraink, hatóságaink és minden bútortermelő dolgozó munkás és vezető gondolkozásmódjára is.

Néhány szót kell szólnom a bútor világszervi helyzetéről.

Az 50-es évek elejétől kezdve a nyugat-európai gazdasági konszolidáció egyre fokozódó konjunktúrába ment át. Ennek keretei között a bútorok iránti kereslet is egyre növekedett és a bútor világszervi forgalma a bútorexport és bútortimport világszervi viszonylatban soha nem látott számokat ért el. Meg kell jegyeznünk, hogy Magyarország mind exportban, mind importban legfeljebb ezrelékekben kifejezhető számokkal járult hozzá a világszervi forgalomhoz, komoly tényezők sohasem voltunk.

1974-ben a világszervi konjunktúra lanyhulni kezdett és 1975 elejére ez a lanyhulás már a válságba csapott át. A konjunktúra éveiben egyre növekvő faárak 1975-ben zuhanni kezdtek, a fogyasztórétegek vásárlókedve megcsappant, az

építkezések leálltak és Nyugat-Európában egész sor bútorgyártó üzem és bútort kereskedelmi vállalat csődbe ment.

1976-ban megkezdődött a válság lassú konszolidációja és az árak ismét lassan emelkedni kezdtek, a kész bútorok áremelkedése azonban nem érte el az egyes országokban még az inflációs rátát sem. 1977-ben további lassú emelkedésre számíthatunk és ha egyáltalán lehet hosszú távra prognózist adni, úgy 1978—80-ra is a forgalom és az árak lassú emelkedésével számolhatunk, de annyit biztonsággal kijelenthetünk, hogy a konjunktúrának az az időszaka, ami a 60-as évek végén és a 70-es évek elején jellemző volt, belátható időn belül nem fog visszatérni. A világszervi verseny tehát rendkívül kiélezett és nekünk ebben az időszakban kell modern bútoraink export piacait megszerveznünk.

A fentiek tükrében néhány statisztikai adatot szeretnék ismertetni.

A negyedik ötéves terv során össz bútorexportunk közel két és félszeresére, pontosan 136,7%-kal növekedett. Ezen belül demokratikus bútorexportunk növekedése 126,8%, tőkés bútorexportunk növekedése 153,7% volt. Ez megfelelt arányaiban a népgazdasági elvárásoknak, számszerűségében pedig egyik leggyorsabban fejlődő export volt az egész magyar népgazdaságon belül.

A tőkés bútorexport 153,7%-os emelkedésén belül a modern bútorexportjának növekedése (nem figyelembe véve a szélexportot), mindössze 48,2% volt.

Mi volt ennek az oka?

1. Ebben az időszakban bútorgyáraink még nem voltak érdekelték az exportban való részvételben. Termelésüket a belföldi piac szomjasan felszívta.

2. Az általunk gyártott modern bútorok minősége messze elmaradt a világszervi színvonal mögött. Ennek oka sajnos nagyon jellemző. Tekintettel a Magyarországon fennálló rendkívüli méretű abszolút bútorthiányra, Magyarországon minden minőségű áru eladható volt. A vásárlóközönség örült, hogy bútort kapott a háború utáni években és így egy olyan új asztalosnemzedék nőtt fel, amely nem szokta meg a világszervi minőségi követelményeket. Gondoljuk csak végig, hogy azok az asztalosnemesek, akik 1945-ben kezdték el a szakmát és 18 évesek voltak, azok 1975-ben már 48 évesek, ők a művezetők és ők képezik a bútorgyártók derékhadát és felnőttek egy olyan időszakban, egész munkásságuk erre az időszakra esik, amikor néhány milliméteres vagy centiméteres eltérés nem számított, lötyögő ajtók és lötyögő fiókok is boldogan gazdára találtak és olyan kicsinységekre, mint éllezárás, ki figyelt oda Magyarországon.

3. Éppen a fentebb említettek következtében a magyar bútortipar nemigen jeleskedett olyan típusok és tervek elkészítésében, amelyek a világszervi versenyképesek lettek volna.

4. Miként a bevezetőben említettem, egy bútor esztétikus megjelenéséhez bizonyos anyagok

is szükségesekek, főleg díszítőelemekre gondolok (vasalások, veretek, lakkok stb.), ezek tekintetében nem álltunk és tegyük hozzá, ma sem állunk világszínvonalon.

Természetesen akik előre tekintettek, azok a negyedik ötéves terv időszakában, tehát 1970—75 között, amikor a bútortipari nagy rekonstrukció már teljes gőzzel épült és hatásai már érződni is kezdtek, látták előre, hogy előbb-utóbb a bútortipari export fokozása már nemcsak azért lesz szükséges, mert az országnak devizára van szüksége, hanem azért is, mert előbb-utóbb be fog következni az a minőségi változás, amely az időközben felépült bútortipari nagyüzemeket a gazdasági ösztönzőkön, elsősorban a kapacitás teljes kihasználásának szükségességén keresztül, kényszeríteni fogja az exportra.

Éppen ezért az ARTEX, mint a magyar bútortipari monopol vállalata megkezdte a terep felderítését és tisztázását. Elsősorban gazdasági számításokat végeztünk.

A világszínvonal első szempontja, mint minden piac alaptörvénye: a versenyképesség árai tekintetében. Míg stílbútor exportunknál a farragáson és intarzián keresztül rendkívül magas az élők munkahányad, addig modern bútorban ezek nem jelentkeznek, így tehát a termelési költségek nagyon részletes elemzésére volt szükség. Az alaptényezők ezzel kapcsolatban a következők:

1. A modernbútor-gyártás magas fokon gépesített folyamat. Versenyképesek csak akkor tudunk lenni, ha a gyártás minden fázisa megfelelő fokon gépesítve van, szűk keresztmetszet bármelyik fázisban megöli a versenyképességet.

2. Az üzemi folyamat megfelelő helyi szervezettsége, minél kisebb anyagmozgatási utak biztosítása, természetesen az anyagmozgatás megfelelő gépesítése.

3. Minthogy az élők munkahányad csökkent, nyilvánvaló, hogy a késztermékben a nyersanyag-hányad növekszik. Ebben a tekintetben megfontolás tárgyát kell hogy képezze a bel-földi bútortipari nyersanyagárak és a világszínvonal nyersanyagárak összehasonlítása.

4. Az üzemi rezsi hazai alakulásának összevetése a külföldi üzemek rezsikulcsaival.

5. Bizonyos anyagok hiánya miatt az alkalmazott import anyagok megnövekedése és ennek következtében az áruban szereplő import-hányad százalékos növekedése.

6. A külföldön alkalmazott termelési eljárások, tapasztalatok (know-how) megszerzése és adaptálása.

7. A sajnos, nálunk elmaradt technológiai fegyver megszerzése.

A kezdeti számítások első megközelítésben nem voltak kedvezőek, csak amikor bizonyos vám- és adók kérdése tisztázódott és ezek indokolatlan beszámítása kiszűrésre került, kezdtek a gazdasági számítások kedvezőbb eredményt mutatni, amelyek végül oda konkludáltak, hogy 1976 elején már leszűródött az a végleges kép, hogy könnyűipari exportunkból a bútortipari export a leggazdaságosabb, megelőzve a textil-és konfekcióipart, valamint a bőr- és szőrmeipart.

A könnyűipari csoportban a bútortipari exportot egyedül a papír- és nyomdaipari termékek exportja előzi meg gazdaságosság szempontjából, ennek volumene azonban nem számottevő.

A technikai problémák megoldása érdekében legmegfelelőbbnek látszott az ipari kooperációk kialakítása, néhány kooperációban gyártott termékeken keresztül megtanulni mindazt, amivel el vagyunk maradva és megismerni a nagy ismeretlent, hogyan is lehet a világszínvonalon megfelelő cikket világszínvonalon termelni.

Első kooperációs megállapodásunkat 1972-ben hoztuk létre a Furnimex céggel; egy magyarországi szövetkezet egy komplett svéd gyári berendezést kapott a kooperáció keretében, a berendezés visszafizetése, a berendezéssel gyártott termékekkel történt oly módon, hogy a készáru árából egy bizonyos minimális összegű bonifikációt kapott a svéd kooperáló partner, ugyanakkor vállalta a know-how átadását és a Magyarországra beküldött gépek teljes gyártási kapacitásának átvételét.

Meg kell mondanom, hogy a kooperáció beindítása kapcsán felmerült nehézségek minden várakozásunkat felülmúlták. A nehézségek elsősorban a technológiai fegyver átvételével kapcsolatban jelentkeztek, (a gépsorok csak akkor termelnek rentabilisan, ha megállás nélkül tudnak termelni és rossz beállítás mellett, megállás nélkül rossz árut termelnek!!!), továbbá problémák voltak az anyagellátás területén is.

Meg kell mondanom, hogy elsősorban szervezési problémák következtek, például elfelejtettünk időben rendelni.

De végső soron bebizonyosodott, hogy csodák nincsenek, a svéd munkások sem jobbák, mint a magyar munkások, amit Svédországban meg tudtak csinálni, mi is meg tudtuk csinálni Magyarországon. Mintegy másfél éves tanulmányok után minden helyre rázódott oly annyira, hogy 1975-ben ugyanezzel a céggel és ugyanazzal a magyarországi üzemmel megvalósítottuk a kooperáció második lépcsőjét és jelen pillanatban egy harmadik lépcső kialakításáról tárgyalunk; nincsen kétségünk, hogy ezt a harmadik lépcsőt is még az idén létrehozzuk.

1975-ben kooperációs szerződést kötöttünk a német Paidi-Werke céggel, a kooperáció magyar ipari partnere a Cardó Bútorgyár. A konstrukció itt is hasonló az előbbihez, itt gyermekbútorok szállítására kötöttünk szerződést. Komoly nehézségek után végre úgy látszik, hogy 1977-ben egyenesbe került ez a kooperációs gyártás is.

Ezek a tényezők járultak hozzá ahhoz, hogy míg tőkés bútortipari globális növekedése 1975-től 1976-ig csak 9,3%-os volt, addig modern bútortipari exportunk ugyancsak 1975-től 1976-ra, egyetlen év alatt 32,8%-kal emelkedett.

1975-től 1976-ra tehát modern bútortipari exportunk dinamizmusában már megelőzte valamennyi egyéb bútor exportcikk dinamizmusát.

A döntő változást azonban az 1976-ban megkötött IKEA kereskedelmi kooperációs szerződés hozta.

Míg az eddigi kooperációk ipari jellegűek voltak, ez azt jelenti, hogy a vevő gépeket és know-how-t bocsátott rendelkezésünkre, addig ez a kooperáció kereskedelmi jellegű, teljes egészében különbözik az eddigiektől, hozzá kell tennünk azonban, hogy nemcsak konstrukciójában, hanem volumenében is.

Míg a Furnimex-féle kooperációban a magyar szállítások összege egy év alatt 2 millió Skr körül mozog, a Paidi-kooperációban éves kiszállításunk összege talán eléri 1977-ben a 800 000 DM-t, addig az IKEA-féle kereskedelmi kooperációban pusztán 1977-ben több mint 25 millió Skr árut kell kiszállítanunk. Ez nagyságrendi differenciát jelent minden eddigi modern bútor üzletünkkel és kooperációnkkal szemben.

Néhány szót kell szólnom az IKEA-ról:

Az IKEA-cégről 1976. október 18-án beszerzett információ a következő adatokat tartalmazza:

Az IKEA-csoport 9 vállalatból áll; 15 bútorközpontja működik Nyugat-Európában: 6 Svédországban, 6 NSZK-ban, 1 Norvégiában, 1 Dániában, 1 Svájcban, a közeljövőben Ausztriában és Hollandiában, ezenkívül 1 Japánban és további 8 bútorközpont tervezve az NSZK-ban.

Megemlítendő, hogy az InterIKEA AS Dániában, az egész tröszt csúcsszervezete, itt székel a cég tulajdonosa és itt működik az az agytröszt, amely az egész csoportot irányítja (mintegy 6—7 fő). A csoport 2300 alkalmazottat foglalkoztat és üzleti forgalma 1976-ban meghaladta az 1,6 milliárd Skr-t.

IKEA Svédországban a bútorkereskedelem vezető cége. Üzleti forgalma kedvezően alakul és jövőbeni kilátásait igen kedvezőnek becsülik. A cég igen tehetséges vezetők irányítása alatt áll. Finanziális helyzete nagyon erős. Fejlődése igen jelentős, különösen a külföldi piacokon. Kötelezettségeit pontosan teljesíti, üzleti kapcsolatok felvétele ajánlatos. Bankösszeköttetése Svenska Handelsbanken, Almhult.

A cég az általa forgalmazott áruk tekintélyes részét a szocialista piacról szerzi be. Ebben a körben legnagyobb szállítója Lengyelország, szállítói továbbá NDK, Csehszlovákia, Románia és Bulgária, tavaly kezdte meg az üzleti kapcsolatok kiépítését a Szovjetunióval.

Vállalatunknak már régebben is volt üzleti kapcsolata az IKEA-céggel, amely azonban 1972-ben megszakadt. Az IKEA bevásárlási ár-szintje ugyanis rendkívül nyomott volt, ugyanakkor az akkori magyar bútoriparral szemben rendkívül magas minőségi igényeket támasztott.

A konjunktúra következtében a magyar bútoripar abban az időben nem volt rászorulva arra, hogy ilyen magas minőségi igényeket ilyen alacsony árszinten kiszolgáljon, hiszen a világpiacon olyan konjunktúra volt, hogy termékeit másuttal kedvezőbben tudta értékesíteni. A kapcsolatok újrafelvétele 1974-ben került sor, amikor az IKEA dániai vállalata részére adtunk el székeket. Ez a forgalom 1975-ben már kiterjedt Svédországra is. A céggel kapcsolatos fordulat 1976-ban a Kölni Nemzetközi Bútorkiál-

lításon következett be, amikor az első tárgyalásra került sor a cég tulajdonosával.

Itt megállapodás született arra vonatkozólag, hogy kiterjeszteni kívánja mindkét fél az ARTEX—IKEA-üzletet, és már 1976 márciusában megjelent Magyarországon egy 9 főből álló IKEA-küldöttség. Ez a delegáció több ládányi rajzot és dokumentációt is hozott magával, amelyekre az ajánlatokat az ARTEX sürgősen elkészítette.

1976 nyarán az IKEA egy kamionnyi mintát küldött be, amelyekre rendkívül gyorsan elkészültek a magyar ellenminták.

Ezek alapján jött létre az első szerződés, keretszerződés formájában és ez volt az a fordulat, amely minőségi változtatást jelentett a magyar bútorexportban, hiszen ilyen méretű kereskedelmi kooperáció a bútorexportban még nem volt.

A keretszerződés értelmében, amelyet 1976—80-as időszakra kötött a két vállalat, az ARTEX az IKEA egyik jelentős szállítójává válik. Ehhez a keretszerződés megállapodik a szoros együttműködésre:

- a) a gyártástervezésben,
- b) a gyártási metódusban és racionalizálásban,
- c) a gyártmányellenőrzésben,
- d) az IKEA által nyújtott technikai segítségben,
- e) együttműködésben új piacokon.

A keretszerződés átmeneti időszaknak tekinti az 1976-os esztendő.

Fejlettebb együttműködést irányoz elő 1977-re, további fokozat 1978 első feléve és 1978. augusztus 1-vel az Artex csatlakozik az IKEA katalógusév rendszeréhez (egy katalógus év mindig augusztus 1-től július 31-ig tart).

1976-ban szállítási kötelezettségeinknek csak részben tudtunk eleget tenni, a fennmaradó rész áthúzódott 1977-re. A kiszállítások elhúzódásának oka röviden összefoglalva a kezdeti nehézségekre tehető. Sem a gyártóüzemeknek, sem az IKEA-nak nem volt meg a tapasztalata a kereskedelmi kooperáció lebonyolításában. Anyagnehézségek jelentkeztek a kárpitozáshoz szükséges textilanyagok beszerzése, a veretek és csomagolóanyagok beszerzése, továbbá a lakkok beszerzése tekintetében. Ezek a nehézségek részben Magyarországon álltak elő, részben pedig maga az IKEA is késve szállította be azokat az anyagokat amelyeket a szerződés értelmében neki kellett Magyarországra beszállítania. Így azután különösebben maga az IKEA sem kifogásolta azt, hogy szállítási elmaradásban vagyunk.

Minőségi reklamáció 1976-ban gyakorlatilag nem fordult elő. 1977-re az IKEA mintegy 26 millió Skr értékben adott fel megrendelést.

Ebből az összegből legnagyobb volumennel szerepel a SZKIV 5,7 millió Skr-val, BUBIV 3,5 millió Skr-val, Szatmár Bútorgyár 3,4 millió Skr-val, Kanizsa Bútorgyár 2,4 millió Skr-val, Zala Bútorgyár 2,2 millió Skr-val, de tekintélyes összeggel szerepelnek még az Agria Bútorgyár, Sümegi, Zalaszentgróti és Hadúböször-

ményi Asztalos Ipari Szövetkezetek, az Asztalosok és Kárpitosok Minőségi Szövetkezet, a Cardó Bútorgyár, a Tisza Bútoripari Vállalat és az Ipoly Bútorgyár is.

Sajnos, 1977-ben lassan indulnak meg a szállítások. Ez már sokkal aggasztóbb, mint az 1976. évi lemaradás, minthogy az abszolút kezdeti nehézségeken most már túl vagyunk és 1977. évi tervünk teljesítése van ilyen módon veszélyben.

Ugyanakkor most már minőségi problémák is jelentkeznek, például egyik gyárunknál, ahol egy vagon árut már vissza kellett hozatnunk és az a veszély áll fenn, hogy még további négy vagonot kell majd visszahozatnunk, a gyártott bútorok ugyanis kitűnő minőségűek, de minthogy a szerződés szerint szétszerelve kell kiszállítanunk, ez megtörtént, azonban nem összeszerelhetők.

Egy másik gyárunk például kötelezettsége ellenére február végéig semmiféle szállított ki az IKEA részére, a gyártás során nem az előírt pácot és lakkot alkalmazták, így természetesen az IKEA Budapestre küldött átvevői az árut nem vették át.

Más cikkeknel az előírt és megállapodott határidőket nem tartották be.

Furnérproblémák következtében nem tud szállítani másik két üzem. Borovi fenyő beszerzési problémákkal küzd ismét egyik üzemünk, a nedves tölgyfa miatt nem tudja szállítani termékeit egy másik.

Az IKEA-üzletek az ARTEX átlag gazdaságossági szintjén vannak.

A távolabbi perspektívákat tekintve az IKEA 1978-ra legalább 30 millió Skr-ra kívánja emelni magyarországi forgalmát, ez azonban nem felső határ és a magyar bútoripar teljesítőképességétől függ, hogy mennyire tudjuk kifejleszteni ezt az üzletet.

Az ARTEX részéről 1978-ra kb. 40 millió Skr exportlehetőséget látunk annak függvényében, hogy 1977-ben mennyire fogunk tudni eleget tenni kb. 26 millió Skr kiszállítási kötelezettségünknek. A tényezők, amelyek befolyásolják; az üzletben részt vevő bútorgyárak nyersanyag-ellátása, elsősorban Borovi fenyővel és tölgyvel, a megfelelő minőségű furnérellátás, a magyar bútorgyárak technológiai fegyelme stb.

Ami az árszínvonalat illeti, gondosan felkészülünk az 1978. évi árak kialakítására. Ez ismét csak nagymértékben a magyar gyárak szállítási megbízhatóságán múlik, mert ha bizonyítani tudunk, sokkal kedvezőbb pozícióból tudunk tárgyalni ár tekintetében is.

Meg kell jegyeznünk, hogy hasonló és volumenében csaknem ugyanilyen nagyságú kereskedelmi kooperációt létesítettünk a nyugat-német Steinhoff céggel is. Ennek volumene kb. 10 millió DM 1977-ben, 60%-ban szék, 40%-ban bútor szállítására, ezen bútor azonban csak legfeljebb 40%-ában úgynevezett modern bútor.

Az 1977-es esztendő perspektívái között kell megjelölnünk a svéd Abra Möbler céggel kötött szerződésünket, amely jelenleg 2 millió Skr értékben került megkötésre modern könyvvállványokra vonatkozólag (magyar partner a Szat-

már Bútorgyár), de amely üzlet furnérproblémák megoldásától függően még az idén megduplázható lenne.

Mint a fentiekből látható, modern bútorexportunk fejlődésében 1977-ben robbanásra számíthatunk. Ez nagy reményekre jogosít a jövőt illetően. Az 1977-es esztendő tulajdonképpen vizsgaidőszak. Ebben az évben vizsgázzuk a magyar bútoripar és az ARTEX, és ha ezt a vizsgát sikerrel tudjuk megállni, úgy a további években rendkívül komoly fejlődésre számíthatunk.

Néhány szót kell szólnunk arról, hol látjuk a vizsga buktatóit:

1. Elsősorban a nyersanyag-ellátásban.

Nagyon komoly problémát jelent valamennyi nyers- és segédanyag megfelelő minőségben történő beszerzése.

2. A gyártás megtervezésében.

Itt elsősorban a gyártás megszervezésére gondolunk, tehát a határidők egyeztetésére. Csak olyan határidőt szabad elfogadnunk, amelynek betartásához mind a gyártási kapacitás, mind pedig a nyers- és segédanyagok biztosítása a gyártás ütemének megfelelően megtörtént. Nem szabad előfordulnia annak a helyzetnek, ami tipikus betegség gyárunkban, hogy ha van fa, nincs furnér, ha van furnér, nincs lakk, ha van lakk, nincs textil, ha minden megvan, akkor a gépek éppen foglaltak és ha kész az áru, nincs csomagolóanyag.

3. A technológiai fegyelem betartásában.

Meg kell szoknunk, hogy tőkés piacon a technológiai előírásokat nem körülbelül kell betartanunk, hanem hajszálra és minden darabnál.

Le kell szoknunk továbbá arról a gyakorlatról, ami sajnos megint csak jellemző a magyar bútoriparra, hogy a nem kifogástalan árut „megpróbáljuk” alapon kiküldjük külföldre, mert ez biztos reklamációt jelent.

Meg kell szilárdítanunk a minőség átvételi fegyelmet, még akkor is, ha ez rendkívül népszerűtlen feladat, mert ha nem tartjuk be, úgy ez egyrészt sokkal többbe kerül, másrészt lejáratja a magyar bútoripart, ami a későbbiekben az elérhető árakra van kihatással.

4. Meg kell szoknunk a határidők pontos betartását.

Ha egyszer egy szállítási határidőt elvállaltunk, azt egyoldalúan nem tudjuk módosítani. Meg kell szoknunk azt a gondolatot, hogy a szerződések kétoldalúak és ha egyszer kötelezettséget vállaltunk, annak módosításához a másik fél hozzájárulására is szükség van és biztos, hogy a másik fél csak valamilyen egyéb előny ellenében hajlandó hozzájárulását adni. Ez az előny leggyakrabban nyílt vagy burkolt formában, de árendeményt jelent.

5. Nem szabad elfeledkeznünk saját bútortípusok kialakításáról.

A kooperációkon keresztül friss vér áramlik a magyar bútóripar testébe. Óriási fejlődési lehetőségeket tár fel, de sohasem szabad elfeledkeznünk arról, hogy a kooperáció nem cél, hanem csak eszköz. Ahhoz, hogy a magyar bútóripar két lábbal álljon a földön, szükséges, hogy kialakítsa saját bútortípusait, amelyek exportképesek és amelyek korlátozás nélkül, mivelhogy szellemi sajátunkat képezik, exportálhatók a világ bármelyik országába, bármely vevő részére.

Igaz, hogy a kooperációkon keresztül évek-re előre biztosítunk felvevőpiacot, igaz, hogy kooperációs partnerünket magunkhoz láncoljuk, de sosem szabad elfeledkeznünk arról, hogy magunkat is a partnerhez láncoljuk.

Azt a bútortípust, amelyet az IKEA-nak szállítunk, másnak nem szállíthatjuk a fennálló szerződésünk értelmében, még ki sem állíthatjuk sehol, mint a magyar bútóripar termékét; a Paidi gyermekszobáit, a Furnimex ágyait, hiába versenyképesek azok, mi sehová máshová el nem adhatjuk, legfeljebb büszkeséggel, de fájó szívvel láthatjuk viszont a nyugat-európai piacokon vagy Japánban, vagy a világ más részein. Feltétlenül az kell, hogy legyen a célunk, hogy a magyar bútorok, magyar zászló alatt jelenhessenek meg a világpiacon.

6. Ha már kialakítjuk saját bútortípusainkat, azokat olyan formában kell kialakítanunk, hogy valóban több piacon legyenek értékesíthetők, tehát konvertábilis árualapot kell teremtenünk. Ennek a feladatnak megoldása az a következő láncszem, amihez elkerültnek látjuk az időt és amelyet meg kell ragadnunk a további fejlődés érdekében.

7. Néhány szót kell szólnunk modern bútóripiacainkról is. Praktikusan modern bútórt e pillanatban két országba exportálunk, Svédországba és Nyugat-Németországba. Ez tarthatatlan. Ahhoz, hogy a magyar modern bútorexport megalapozott lehessen és két lábbal álljon a földön, a piacok széthúzására van szükség.

1977-re tőkés modern bútorexportunk 1976-os szintjét közel a háromszorosára, 180%-os növeléssel terveztük be. Ez nagyon nagy feladat. Ha ezt végrehajtjuk — bútóripar és külkereskedelem, együttesen — olyan lépést tettünk előre, amire még példa nem volt és ami meghatározza egész exportunk jövőbeni fejlődését.

Ha sikerül a vizsga, 1980-ig az 1977-es szintet tőkés modern bútorexportban meg tudjuk duplázni.

Túl azon, hogy ezzel népgazdaságunknak hasznot hozunk, túl azon, hogy bútorgyáraink kapacitását ki tudjuk ezekkel az exportüzletekkel tölteni, felbecsülhetetlen előnyt jelent ez bútóriparunk fejlődése tekintetében is, hiszen a tőkés export mindig fejlődési lehetőségeket és tanulási lehetőségeket jelentett minden iparágunk számára a világszínvonal elérésében és legyünk őszinték, bútóriparunknak éppen a világszínvonal eléréséig nagyon sokat kell fejlődnie.

Végezetül nem szabad megfeledkeznünk bútorexportunk többi ágáról sem, modern bútóripar exportunk fejlesztése nem önmagában végrehajtandó feladat és nem történhet, nincs is szükség rá, tradicionális bútorexportunk, ülóbútor exportunk elhanyagolása mellett. Ezen cikkek exportja ugyancsak rendkívül fontos népgazdaságunk szempontjából, az itt felmerülő problémák azonban már meghaladják ezen előadás lehetőségeit.

Külföldi lapszemle

Ausztria fenyőfűrészárú kivitele 1976-ban 3,8 millió m³-el abszolút rekordot ért el.

Az 1975. évi eredményt 32,5, az ötéves átlagot pedig 22,6⁰/₀-kal haladta túl. Az eredmény a közel- és közép-keleti országoknál jelentkező keresletnek köszönhető. A legnagyobb vásárló azonban Olaszország volt. Ami az 1977. évet illeti, a kivitel kilátásait a Szövetségi Fagazdálkodási Tanács kevésbé látja kedvezőnek. (APA. VG)

***

Várható hogy az év folyamán emelkedik a faanyagok és a rétegelt lemezek ára az USA-ban, írja a Barron's pénzügyi hetilap. Az elmúlt évi

1,56 millió házépítéssel szemben 1977. évben erős növekedés várható ezen a területen és mintegy 1,8—1,9 millió ház építésével számolnak. Egyidejűleg jelentősen növekedett a lakosság megtakarított pénze, melyet banki betétekben helyezett el. Ezekből, és egyéb gazdasági intézkedésekkel számolva arra következtetnek, hogy a faanyagok iránti kereslet növekedni fog.

A kínálat vonatkozásában a szakmai vélemény szerint a kereskedelem készletei csekélyek, s a kereslet növekedés felhajtja a faárakat, így köbméterenként 20—30 \$-os áremelkedés várható. (AP—D3; VG.)

Dr. J. T.

A Bútorértékesítő Vállalat gazdasági programja 1976—80-ra

Báthory Béla

A BÚTORÉRTÉKESÍTŐ VÁLLALAT IV. öt-éves tervidőszakra megfogalmazott legfőbb üzletpolitikai célkitűzései a következők voltak:

- a vállalat piaci pozíciójának megerősítése, forgalmának dinamikus fejlesztése,
- a vállalat profiljának lakberendezési profillá bővítése,
- a tiszta nagykereskedelmi tevékenység átalakítása demigrosz tevékenységgé, ennek érdekében
- a kiskereskedelmi és raktárhálózat fejlesztése, saját beruházásban és társulások útján a DOMUS lakberendezési áruházak létrehozása,
- az áruházakban korszerű értékesítési módszerek kialakítása és elterjesztése,
- a nagyvállalati szervezet feltételeinek kialakítása.

A vállalat értékesítési árbevétele 1975-ben több mint 70⁰/₀-kal haladta meg az 1970. évit. Ezen belül a kiegészítő lakberendezési cikkek (lakástextíliák és világítási cikkek) értékesítése kétszeresére nőtt, és 1975-ben meghaladta a vállalat összes nagykereskedelmi forgalmának 6⁰/₀-át.

A vállalat saját boltjaiban bonyolított kiskereskedelmi értékesítése a tervezettnél nagyobb mértékben, több mint négy és félszeresére növekedett, és az összes árbevétel több mint 13⁰/₀-a lakossági értékesítésből származott.

BÚTORÉRT beruházásban épült fel az ország legnagyobb lakberendezési áruháza, a csaknem 10 000 m²-es budapesti DOMUS Lakberendezési Áruház 1974-ben, majd a tervidőszak végére a Savaria DOMUS. Társas beruházásban épültek fel a zalaegerszegi, miskolci DOMUS-áruházak. Ugyancsak a tervidőszak alatt kezdtük meg győri és nagykanizsai áruházaink, illetve a társas tulajdonban levő székesfehérvári és kecskeméti DOMUS-ok építését, valamint kb. 25 000 m²-nyi tároló-keverő raktártér beruházásait.

A kitűzött üzletpolitikai célok tehát sikerrel valósultak meg, aminek nagy része volt a vállalat piaci helyzetének erősödésében, a bútorkínálati helyzet jelentős javulásában.

Gazdasági program

A gazdaságpolitikai céljainkat megfogalmazó V. ötéves terv a nemzeti jövedelem 30—32⁰/₀-os, a fogyasztás 23—25⁰/₀-os emelkedését tűzi célul. A fogyasztás jelzett növekedését a lakosság reáljövedelmének 18—20⁰/₀-os emelkedése biztosíthatja.

A fogyasztási cikk kereskedelem V. ötéves tervének alapcélját az MSZMP XI. kongresszusa a következőkben határozta meg:

„A lakosságot a jövedelmekkel arányosan több, jobb, választékosabb közszükségleti cikkel kell ellátni. Gondoskodni kell arról, hogy elegendő olcsó, megfelelő minőségű és választékú fogyasztási cikk álljon a vásárlók rendelkezésére. Fejleszteni kell az állami és szövetkezeti kereskedelmet, javítani kulturáltságát, szélesíteni az üzlethálózatot.”

Ismeretes, hogy az V. ötéves tervidőszak első két évében a népgazdaság egyensúlyi helyzetével összefüggő intézkedések hatásai miatt arra kell számítani, hogy a fogyasztás és a forgalom, valamint a beruházások alacsonyabb üteműek lesznek a tervperiódus évi átlagánál.

Bár a tervezett jövedelem-, illetve fogyasztásnövekedés alacsonyabb ütemű az elmúlt tervidőszakénál, elsősorban az előirányzott lakásépítések miatt továbbra is dinamikusan fejlődő bútorkereslet várható.

A lakáskultúra fejlődését kedvezően befolyásolja, hogy az új lakásoknál növekszik az átlagos szobaszám és a lakások mérete is. Egyidejűleg változnak a lakások berendezésével, felszerelésével szemben támasztott követelmények. Növekszik az igény a kisméretű kárpitosbútorok, egyedi, több funkciót ellátó kisbútorok, variálható elemes bútorok, valamint a bébi- és gyermekbútorok iránti igény.

A következő ötéves terv egyik fontos feladata a lakás összharmóniáját biztosító kiegészítő cikkek (szőnyeg, függöny, világítótestek, kerámiák) választékának növelése is.

A hatékonyság növelését célzó munka- és üzemszervezési kormányhatározat szükségszerűen hangsúlyozza a munkahelyek korszerűsítésének igényét is. Az egyes munkahelyeken folyó tevékenységnek megfelelő munkahelyi berendezések kifejlesztésére és forgalmazására, tehát erőteljesebb kereskedelmi aktivitást kell kifejteni.

A fenti tényezők figyelembevételét 1980-ra 12 milliárd bútorkiskereskedelmi forgalom tervezhető, ami 65⁰/₀-kal haladja meg az 1975. évit.

Célkitűzéseink — bár alapvetően nem változtak — az V. ötéves tervidőszakra, figyelemmel a változott gazdasági helyzetre, a következőkben jelölhetők meg:

Az áruház hálózat értékesítési tevékenysége

Az új áruház hálózat egységei — a tulajdonjótól függetlenül — a minta utáni értékesítés bevezetésével alapcélként a bútorkínálat nagyobb részét egyszerre kívánják a fogyasztók elé tárni az egységekre jellemző nagy alapterületen.

Az V. ötéves tervidőszakban — amikor a DOMUS-hálózat az egész ország bútorrellátására döntő hatást gyakorló rendszerré épül ki — megvalósítható a DOMUS-rendszer valamennyi

üzletpolitikai célja, lehetővé válik, hogy a DOMUS-ok hálózata

- előre elhatározott árukörben, árkategóriákban,
- nagy választékban értékesítsen jól tervezett és jó minőségű lakásbútort és lakberendezési cikkeket,
- biztosítsa a viszonylag folyamatos áruutánpótlást,
- továbbá, hogy valamennyi áruházban egységes szolgáltatásokat nyújtson,
- az egységes üzletpolitikának megfelelően tovább kell növelni az eladás és kiszolgálás színvonalát.

A fentiekben megfogalmazható üzletpolitikai célok szem előtt tartásával célunk, hogy a teljes DOMUS-rendszer forgalma 1980-ra meghaladja a 3—3,5 milliárd Ft-ot, amelynek közel felét, 1,6 Md Ft-ot, a BÚTORÉRT tulajdonában levő hálózat fogja bonyolítani.

A nagykereskedelem lakberendezési értékesítése

Korábbi piacpolitikai céljaink közül az „értékesítés centrikus” kereskedelmi szemlélet erősítése a következő tervidőszakra is érvényes, és a DOMUS-áruház hálózat információinak hasznosítását egybekötve értékesítési tevékenységünk decentralizálásával, 1977-től meg is valósítható.

Teendőink a következők:

- 1976—77-ben — középtávú gazdasági programunknak megfelelően — létrehoztuk a korlátozott jogokkal rendelkező vállalaton belüli önálló egységeket, amelyek elsődlegesen felelnek a körzetükbe tartozó területeken a bútorkereskedelem bonyolításáért.

Ezek az egységek 1976-tól, illetve 1977-től a következők:

Észak-dunántúli Lakberendezési Igazgatóság (Győr-Sopron, Vas, Veszprém, Komárom és Fejér megyék területén).

Dél-dunántúli Lakberendezési Igazgatóság (Zala, Somogy, Tolna, Baranya területén).

Észak-magyarországi Lakberendezési Igazgatóság (Borsod-Abaúj-Zemplén, Heves, Hajdú-Bihar, Szabolcs-Szatmár).

Közép-magyarországi Lakberendezési Igazgatóság (egyelőre Budapest, Pest, Nógrád, Szolnok, Bács-Kiskun, Békés, Csongrád megyék területén).

A lakberendezési igazgatóságok felelőssége kiterjed:

- területükön működő DOMUS-ok áruellátására,
- azokban a megyékben, ahol nincs DOMUS, egy-egy kijelölt nagyobb alapterületű bolt, az előbbiekéhez hasonló, kiemelt ellátására,
- az egyéb hálózat igényeinek rendszeres felmérésére és kielégítésére.

Ez a szervezeti változtatás lehetővé teszi a decentralizált felelősséget az értékesítésért. A kisebb létszámmal működő hatékony szervezet

közelebb kerül a vevőkhöz, boltokhoz, így biztosíthatja a rugalmasabb igénykielégítést. A területi nagykereskedelmi raktár kedvezőbb lehetőséget teremt a termelői választék fogyasztói választékká alakításához.

Tervcélunk, hogy nagykereskedelmi bútorértékesítésünk 1980-ra mintegy 69—70%-kal haladja meg az 1975. évit.

A vállalat bútorra korlátozott profilját a IV. ötéves tervidőszak idején bővítettük a lakástextil- és lakásvilágítási profillal. Alapvető célunk a profilbővítéssel kétirányú volt:

- a lakberendezési jelleggel működő áruházak részére jobb ellátást kívántunk biztosítani,
- befolyásolni kívántuk az iparvállalatokat a kárpitosbútorok szövetbevonatának választékbővítésére, korszerűsítésére, valamint stabilizálására.

Teendőink a most indult tervidőszakra

- a DOMUS-áruházak (vagy a velük egyenlő áruellátásban részesülő megyeközponti nagyobb alapterületű boltok) részére koncentrálni kell a nehéz lakástextília választékból a monopol jellegű termékeket,
- ezeknek az áruházaknak monopol kárpitozású választékához „monopol” bútorszövetet kell biztosítani úgy, hogy a szövetbevonatválaszték a kárpitosáru gyártása és forgalomba hozatala előtt négy hónappal ismert lehessen. Ennek birtokában kell az előjegyzéses rendszert megszervezni esetleg úgy, hogy a monopol termékekre kiválasztott szöveteket a szükséges ideig átmenetileg tároljuk is a tájegységi nagykereskedelmi raktárakban.

A fentiek szem előtt tartásával törekednünk kell az áruház hálózatban a kiegészítő lakberendezési cikkek forgalmának, részarányának fokozatos növelésére. Ez a fogyasztás szerkezetének és az eredetileg meghirdetett DOMUS-profilnak is megfelel és nem elhanyagolható jövedelmezőségi szempont.

Céljaink megvalósítására a kiegészítő lakberendezési cikkek forgalmát 126%-kal kívánjuk növelni.

Munkahelyi berendezések forgalmazása

A munkahelyek korszerűsítésének a munka-és üzemszervezéssel való kapcsolata a komplett berendezésre vállalkozás igényét hangsúlyozza. Ez viszont megköveteli, hogy nemcsak a belső berendezést, tehát a bútorokat, hanem az adott munkahelyen folyó munkához szükséges egyéb kiegészítő berendezéseket és szervezéstechnikai eszközöket, sőt a munkafolyamatok megszervezésével összefüggő szolgáltatásokat is nyújtsunk.

E téren a IV. ötéves tervben csak a kezdeti lépéseket tudtuk megtenni, ezért szükséges, hogy a következő öt évben a Budapesten már működő Szervezéstechnikai Mintateremhez hasonlóan országos szervezéstechnikai hálózat létesüljön.

Elsőrendű feladat, hogy jól szervezett együttműködés alakuljon ki a vállalkozói tevékenység-

get végző hálózat, a nagykereskedelmi szervezet és az iparvállalatok között a piaci igények felmérésében, a gyártmányfejlesztésben és a forgalmazásban.

Az árualap biztosítása

A körzetek piaci információinak rendszeres feldolgozása után kerülhet sor a belföldi és import árualap lekötésére.

A szerződéses kapcsolatok rendszerében fent kell tartani a jól bevált

középtávú megállapodásokat, sőt a standard áruválaszték kialakítása érdekében lakástextil-vállalatokat is be kell vonni, rugalmasabbá kell tenni a specifikációs megállapodásokat.

A javuló vevőpozíciók miatt az árubeszerzésnél nagyobb szerepet kell kapniuk az üzleti tárgyalásoknak a választék, a minőség, mennyiség és az ár kérdését illetően egyaránt.

Az áruválaszték kialakításánál a következő szempontokat kell figyelembe venni:

- a keresleti arányoknak megfelelően kell alacsony, közepes- és magas árfekvésű bútorokat termeltetni, illetve beszerezni,
- növelni kell az elemes bútorok, gyermekbútorok és kiegészítő bútorok választékát,
- egy-egy bútortípus párhuzamos termeltetésére kell törekedni ott, ahol az üzemek szérianagysága, illetőleg a kis és középüzemek termékeinek egy körzeten belüli térítése lehetővé teszi.

A fenti szempontok érvényesítésével kell tervszerűbbé tenni a gyártmányfejlesztést és a szállításszervezést is.

Készletgazdálkodás

A termelés átalakítása, a szakaszos, nagyszériás termelés, a közel 300 kisebb alapterületű (raktárral alig rendelkező) bútorbolt ellátása igényli, hogy a nagykereskedelem közvetítő szerepe mellett az árúkeverés feladatát is ellássa, és biztosítsa, hogy az egyetlen ipari kibocsátású árucikkeket a kereslet időpontjában raktárból is ki tudja szolgáltatni. E célokat kell a lehetséges módon megközelíteni a lakberendezési körzetekben működtetendő raktárhálózatnak úgy, hogy a raktárak képesek legyenek:

- az előre tervezhető ütemkülönbségekből származó készletek,
- a körzeti viszonteladóknek el nem adott árucikkek,
- a vevők átmeneti fogadóképtelensége esetén keletkező készlet tárolására,
- a nagy tételben átvett áruk saját boltok és DOMUS-ok közötti elosztására, ill. a körzetbe tartozó DOMUS-áruház árualapjának tárolására,
- továbbá a helyi iparvállalatoktól megrendelt DOMUS márká-, illetve monopólcikkek szövetbevonatának átmeneti tárolására.

Így a készletgazdálkodási feladatok magas fokú információt, üzem- és munkaszervezést igényelnek.

1980-ra várhatóan kb. 50 000 m²-nyi nagykereskedelmi tárolótérrel fogunk rendelkezni, amiből kb. 5000 m² származó kiegészítő lakberendezési cikkek, és 45 000 m² bútor tárolására. Ez a raktár-térkapacitás a tervezett készletek tárolására elegendőnek látszik, de az előbb törekvéséért megfogalmazott célok maradéktalan kielégítését valószínűleg nem teszi lehetővé.

Az áruforgalmat kiegészítő tevékenységek

Az értékesítés-centrikus üzleti szemlélet, a mindenkori piaci igényeknek megfelelő árualap biztosítása feltételezi a piac és az azt befolyásoló tényezők alapos ismeretét. Ez csak minden elérhető információ (külső és belső, népgazdasági és piaci stb.) rendszeres begyűjtésével és feldolgozásával lehetséges. A fogyasztói igények korszerű és maradéktalan kielégítése érdekében a *piackutatást* a korábbinál is fontosabb feladatulknak tekintjük.

A rekonstrukcióba vont vállalatok nagyszériás termelése országot terítést igényel, mégis sok hasonlóság mutatkozik e termékek között. Ezért mind a nagyszériás gyártmánycsaládok választékának felülvizsgálatában és fejlesztésében, mind az egyes területek választékának kialakításában döntő feladat hárul ránk a *gyártmányfejlesztésben*.

Valamennyi raktárunkban meg kell szervezni — a korábbi gyakorlattól eltérően — a mennyiségi átvétellel egyidőben történő *minőségi átvételt*. Ez az intézkedés nagy fontosságú változtatást jelentene a minőség eddig jobbára formális ellenőrzésében.

A tervidőszak alatt igen fontos feladat a vállalat *művészeti elveinek*, a DOMUS-rendszerhez kapcsolódva komplex lakberendezési program kialakítása. A jóváhagyott elvek, valamint a program alapján

- a további áruházak kivitelezésénél, belső berendezésénél a DOMUS-áruházakra kötelező, egységes esztétikai, formai színvonalat érvényre kell juttatni,
- irányítani kell az áruházakban a lakberendezési tanácsadás munkáját,
- a vállalati egységes propagandairányítás központi feladatait és a lakberendezési igazgatóságok reklám feladatait el kell egymástól választani,
- kiemelt feladat a bútorszakma egységes katalógus-rendszerének kidolgozása.

Árpolitika

Az 1976. január 1-i haszonkulcsrendezés a bázisévben kialakult tényhaszonkulcsok alapulvételel történt és további intézkedésig az árrés %-okat bázisszinten kell tartani.

Áruforgalmi céljaink megvalósítása esetén azonban, az áruösszetétel tudatos változtatása,

valamint az 1977—78-tól esetleg újra nyíló eltérítési lehetőség eredményeként a tervidőszak végére esetleg 10—11⁰/₀-os átlagár résszint elérhető, elsősorban a kiegészítő lakberendezési cikkek és munkahely-berendezési cikkek aránynövelése, valamint új választékok belépése következtében.

Ha a III. árforma eltérítési lehetősége esetleg újra megnyílik, a jelenlegi választékon belül lehetővé kellene tenni, hogy a piacképesebb termékek áreltérítésének mértékéig más, kevésbé keresett termékeket árnyellálással forgalmazzon a vállalat.

Hálózat- és szervezetfejlesztés

Az elmúlt tervidőszakban megkezdett hálózatfejlesztési program folytatásaként

- már befejeztük a IV. ötéves tervidőszakról áthúzódó beruházásokat, így a kecskeméti, győri és nagykanizsai Domus Áruházakat (ma már mindhárom áruház működik),
- fel kell építeni a szegedi, pécsi, debreceni, kaposvári és szekszárdi Domus Áruházakat, továbbá,
- el kell indítani Budapesten, az Őrs vezér téri bevásárlóközpontba tervezett Domus Áruház beruházását.

A beruházási tevékenység csak a tárgyi feltételeit biztosítja az új, korszerű bútorkereskedelemnek, de a demigross hálózati egységek bővülő köre egyúttal megkívánja a kereskedelmi irányító szervezet átalakítását is.

A vállalat kiskereskedelmi hálózatfejlesztése a nagy alapterületű áruházak létesítésével a tervidőszak alatt befejeződik. Ezzel párhuzamosan el kell kezdeni az egyéb (meglevő, kisebb alapterületű) hálózat profiljának rendezését.

A korszerű áruházak minta utáni értékesítése a korábbinál sürgetőbben követeli az áruutánpótlási folyamatok javítását. Ezért szükséges, hogy a nagykereskedelmi áruközvetítő-áruutánpótló feladatokat a tranzitálás megalapozott arányának fenntartásával, a létesítendő raktárak közbeiktatásával magasabb szintre emeljük. Győri raktárunk 1976 áprilisától, nagykanizsai raktárunk 1976 augusztusától már üzemel. Miskolci raktárunk üzembe helyezése legkésőbb 1977 utolsó negyedében megtörténik. 1980 végéig fel kell építeni az V. ötéves tervidőszakra jóváhagyott további 10 000 m² raktárterületet. Ugyancsak a tervidőszak feladata a „Szervezés-technika” mintaterem-hálózat létrehozása. A bemutatótermeket a nagy alapterületű lakberendezési áruhálózat létesítésével párhuzamosan profilrendezésre kijelölendő bútorboltokból célszerű kialakítani. A 2—300 m²-es bemutatótermekben a választék minél nagyobb részét kell kínálatként bemutatni és minta után előgyejtsé értékesíteni.

A hálózatfejlesztések megvalósításával párhuzamosan az országos nagyvállalati szervezeti formát is ki kell alakítanunk. A két dunántúli

és Közép-Magyarországi Kirendeltségünk már teljes értékkel működik. Ezekhez az utolsó negyedévig — a raktárbázis üzembe helyezésével — csatlakozik az Észak-Magyarországi Kirendeltség. A lakberendezési demigross nagyvállalati szervezetben lehetővé válik, hogy a vállalati központ alacsony létszámmal elsősorban bútorszakmai, irányítási, továbbá vállalatvezetési, fejlesztési és vállalaton belüli koordinációs tevékenységet végezzen.

Vállalati létszám- és bérgazdálkodás, jövedelempolitika

A létszám- és bérgazdálkodásban a kialakított mértéktartást kell a következő tervidőszakban is szem előtt tartani. A takarékos létszámgazdálkodást kell elősegíteni azzal is, hogy a nagyvállalati szervezet kialakításával egyidőben létesített kirendeltségek munkáját úgy kell megszervezni, hogy a nagyvállalaton belül átfedések, párhuzamos munkafolyamatok ne alakuljanak ki.

A vállalati bér- és jövedelempolitika fő eszközének a tervidőszak gazdasági programját elősegítő, a kirendeltségek önszámolására és önszervezésére motiváló hatékony ösztönzési rendszer kialakítását kell tekinteni. A bérszabályozási rendszer kötöttségei miatt a tervidőszak egyes éveiben csak a részeseési alapot nem igénylő bérszínvonal-növelés valósítható meg.

A bérfejlesztés célszerű sorrendjének meghatározásához vizsgálni kell a munkakörök közötti kereseti arányokat (beleértve a bér- és részeseési jövedelemrészt egyaránt).

Tekintettel kell lenni az azonos beosztásban azonos teljesítményt nyújtó férfiak és nők kereseti arányainak azonos elbírálására.

Azokban a munkakörökben, ahol a teljesítmény egzakt módon mérhető, s a teljesítmény növekedésével azonos arányban nő a forgalom, ill. árás, vagy csökkennek a költségek, ott erősen ösztönző bérezési-premizálási formákat kell alkalmazni.

Az eddigiéknél céltudatosabban kell alkalmazni a premizálás- és célpremizálás feltételeit és arányait.

Egyes szervezeti egységek vezetőinek vagy vezető állású dolgozóinak prémiumfeladatát az egység jövedelmezőségéhez vagy a jövedelmezőség fokozásához kell kapcsolni. Ezért szélesebb körben kell kidolgozni a vállalaton belüli önszámolás rendszerét, hogy a kiadott ösztönző feltételek közvetlenebbül mérhetőek legyenek, másrészt, hogy a jövedelemszabályozás rendszerén keresztül a vállalati jövedelmezőség így összegeződve is javuljon.

Céljaink megvalósításához természetesen nem elegendő a belső feltételek és eszközök megtervezése, de bízunk abban, hogy a bútoripari vállalatokkal a közös érdekek és célok alapján fejlődő kapcsolataink megteremtik gazdasági programunk realizálásának feltételeit.

A szakmai tudás elavulásának megakadályozása

Dobos István

A technika ugrásszerű fejlődése, az ismeretanyag robbanásszerű gyarapodása és a jól képzett munkaerők fokozódó hiánya sok vállalatot arra kényszerített, hogy vizsgálat tárgyává tegye álláspontját a technikai szaktudás elavulása tekintetében. Az iparághoz tartozó vállalatok felismerték annak szükségességét, hogy megállapítsák, hol van szükség továbbképzésre és folyamatos oktatásra az egyén és a vállalat állandó továbbfejlődése érdekében.

A szakmai tudás elavulása

Ha megkíséreljük tisztázni és elfogadhatóan definiálni a „szakmai tudás elavulásának” fogalmát, azt legjobban úgy határozhatjuk meg, hogy erről akkor beszélünk, amikor valaki olyan szempontok, elméletek, fogalmak vagy módszerek alapján jár el, amelyek kevésbé hatékonyak a problémák megoldása tekintetében, mint azok, amelyek még ezeken felül rendelkezésre állnak az illető szakterületen.

Azt is megállapíthatjuk, hogy az elavulás relatív: csak az egyének közötti összehasonlítást mondhatjuk el. A figyelmet a technikai problémák megoldásának módszereire kell összpontosítanunk, az elavulást a feladatvégzési funkció szempontjából kell felfognunk.

A szakterület egészére vonatkozó tudás megkopása azokra értendő, akiknek technikai ismeretei nem terjednek ki a szakterületükön fennálló tudás és technika erősen távol eső határaitra. Minthogy azonban a tudomány vagy technika bármely ágában ritkaság, hogy valaki minden területtel tisztában legyen, a szakmai ismeretek megkopásának valamilyen formája alighanem szinte mindenkinél fennáll.

A munkaköri ellátáshoz szükséges tudás megkopása olyan helyzetre vonatkozik, amikor az egyén tudása elégtelen ahhoz az ismeretanyaghoz képest, amely szükséges a jelenlegi munkakörének ellátásához tartozó konkrét műszaki feladatok megoldásához. A szaktudás megkopásának előbb említett két kategóriája előfordulhat külön-külön vagy egymással összekapcsoltan is.

Az elavulás megakadályozását célzó törekvések

A vállalatvezetési gyakorlat számára a kiindulópont általában előre meghatározott célok körül összpontosul. Ez egész vezetési folyamat tárgyát olyan módok és eszközök alkotják, amelyekkel el lehet érni előre meghatározott eredményeket. A szakmai tudás elavulását célzó és megakadályozó oktatás olyan fontos feladat, amely kihat a vállalat teljesítményére és abbéli képességére, hogy megvalósítsa kitűzött céljait. Ezek a célok a mércék, amelyek alapján a to-

vábbképzési szükségletek, vagyis azon szükségletek meghatározása történik, amelyek a különbséget, illetve a rést testesítik meg a fennálló állapot és azon feltételek között, amelyeknek a legnagyobb fokú hatékonyság biztosítása céljából fenn kellene állniuk. A vállalati politika azt diktálná, hogy a szaktudás elavulásának megállítását célzó képzést minden szempontból megvizsgálják, mielőtt azt megvalósítanák. Sok vállalatnál azonban erről szó sincs. Az a körülmény, hogy valamely közeli főiskola vagy egyetem tanfolyamokat rendez, helyettesíti számunkra az elvi megfontolást. Ez azután a következménnyel jár, hogy sok képzési program nem éri el célját. Olyan irányelvet kell felállítani, amely megköveteli, hogy mindenmű képzés és továbbképzés az egyéni szükségletek elemzésének legyen az eredménye. Az ilyen irányelv kialakításánál ajánlatos a következő kérdéscsoportokat figyelembe venni:

— melyek a vállalat rövid és középtávú célkitűzései a technikai szakágazatok munkaerőtervezése tekintetében?

— melyek azok a változó technológiai területek, amelyek várhatóan jelentős szerepet fognak játszani a vállalatnál az elkövetkező 5–10 esztendő folyamán?

— milyen módon tud bármely tervezett program segítséget nyújtani az egyes embereknek ahhoz, hogy hatékonyabb tevékenységet fejtsenek ki a vállalatban belül?

— képes lesz-e a vállalat arra, hogy hatékonyan felhasználja a továbbképzésben részesült egyént és felhasználja annak újonnan elsajátított tudását?

Ezeket a kérdéseket nem szabad úgy felfognunk, hogy azok mindent magukban foglalnak, amire tekintettel kell lennünk, amikor kidolgozzuk a szaktudás elavulásának megakadályozására szolgáló program célkitűzéseit.

A kérdések azonban jól mutatják, hogy minden ilyen programot világosan körülírt, meghatározott és mérhető célokra kell összpontosítani.

A szakmai tudás elavulása egyéni probléma

A szaktudás elavulásának megakadályozását célzó programok legtöbbször alapfeltevése abban áll, hogy valamiképpen előnyös, ha különböző területekről a legkülönbözőbb embereket hozzuk össze bizonyos új ismeretanyag, módszer, illetve eljárás egységes formális elsajátítására. Ezzel a feltételezéssel kapcsolatban azonban felmerül egy súlyos probléma és az arra enged következtetni:

— „hogy az embereknek ez a heterogén csoportja mind egy csónakban evez, ami az adott szakmai képzettség hiányát illeti. Ez pedig ugyanaz, mintha azt mondanánk, hogy oly any-

nyira keveset tudunk az emberek szükségleteiről, hogy egyetlen reményünk: összetereelni valamennyit egy terembe, leadni nekik az anyagot, remélve, hogy csak kitalálják azt, ami mindegyikük számára külön-külön fontos.”

(HORGAN. N. J.—FLOYD. R. P.—An MBO Approach to Prevent Technical Obsolescence—Personál Journal. 1971.)

Ha, és amennyiben helyes az a megállapítás, hogy a szakmai tudás elavulása vagy megkopása közötti összehasonlítás tájékoztat bennünket az elavulás felől, akkor ennek megakadályozására az egyéni problémaközelítés a helyes út. A hatékony oktatási program kulcsa az egyéni szükségletek kielégítése. A tervbe vett képzésnek meg kell valósítani azokat a célkitűzéseket, amelyek összeegyeztethetők az egyén és a vállalat szükségleteivel.

A vezetőség szerepe

A vállalatvezetőség legfőbb szerepe a szaktudás elavulásának megakadályozása tekintetében abban áll, hogy gondoskodik a megfelelő munkahelyi légkör megteremtéséről. A vezetőségnek az a feladata, hogy olyan környezetet alakítson ki, mely az alkalmazottakat arra serkenti, hogy szívesen fejlődjenek és tanuljanak. Egyetérteni ezzel az elvvel meglehetősen könnyű, de azt eredményre juttatni olykor nehéz. Helyes elvi álláspontra való helyezkedés azt jelenti, hogy miután a felettes és beosztott közösen kijelölték a célokat, azokat mindkettőjüknek komolyan kell venniük.

Az oktatással, oktatási eszközökkel kapcsolatos pénzügyi ráfordításokon felül a vezetőségnek késznek kell lennie arra is, hogy gondolatban sokat foglalkozzék a munkaerő-problémákkal és az alkalmazottak fejlesztési szükségleteivel.

Van azonban egy kérdés, amellyel okvetlenül foglalkoznunk kell, amikor akciót indítunk a szakmai tudás elavulásának megakadályozására, ez a kérdés pedig a következő:

Milyen jutalmazás fogja embereinket arra indítani, hogy vállalják a továbbképzéssel járó erőfeszítéseket?

Reálisan tekintve a dolgot nem várható el, hogy mindenki egy csapásra megragadja az önképzésre nyújtó alkalmat. Általában a korosztálytól függően megállapítható, hogy a mérnökök viszonylag nagy százaléka mutat érdeklenséget a folyamatos képzés és tudásuk megújítása iránt. Mindig lesznek olyan emberek, akik számára a „status quo” a legkényelmesebb. Az alkalmazottak többsége számára azonban a megfelelő jutalmazási rendszer konkrét bizonyítékul fog szolgálni arra nézve, hogy a vállalat komolyan veszi a továbbképzés gondolatát.

A program végrehajtása

Általában minden program közösen felállított továbbképzési tervek kidolgozásával kezdődik, ennek során a vezető és beosztott együttműködik. Minden vállalatvezetőnek általános kötel-

mei közé tartozik, hogy gondoskodjék beosztottjainak, mint a vállalat emberi erőforrásainak továbbfejlesztéséről.

A központi és a vonalbeli vezetés minden szintje felelős azért, hogy kivegye a részét a vállalat munkaerő-tervezéséből és fejlesztési célkitűzéseiből. A szakmai tudás elavulásának megakadályozását célzó programot átfogó, a teljesítményértékelésre vonatkozó programmal kell kiegészíteni. A teljesítményértékelés első és legfontosabb célja természetesen a teljesítmény megjavítása a betöltött munkakörben. A második cél azonban az emberek fejlesztése és pedig abban a kettős értelemben, hogy:

— olyan emberekről kell gondoskodni a vállalat részére, akik rendelkeznek azokkal a képességekkel, amelyek folytán nagyobb felelősségű pozíciókba léphetnek, amikor azok megüresednek, továbbá:

— segítséget nyújtunk azoknak, akik meg akarják szerezni azt a tudást, szakképzettséget és tapasztalatot, amely szükséges ahhoz, hogy lépést tudjanak tartani szakterületük fejlődésével.

Maguk a konkrétan kidolgozott programok az egyén és a vállalat szükségleteinek elemzéséből születnek meg. Az ilyen programok a következőkből állhatnak:

1. Képzés munka közben;
2. Speciális megbízások formájában valamely jelenlegi szakterületen vagy olyan területen, amelyről a vállalat úgy véli, hogy a jövőben arra is ki fogja terjeszteni tevékenységét.
3. Különleges feladattal megbízott munkacsoportokba való beosztás — amely lehetővé teszi, hogy a különböző előképzettségű és érdeklődésű személyek bekapcsolódjanak a szélesebb szervezeti célokba, s ezáltal bővítsék képzettségüket és érdeklődési körüket.
4. Vállalaton belüli képzési programok.
5. Egyetemi továbbképző programok.

A konkrét program bármely adott egyén viszonylatában arra kell irányulnia, hogy tökéletesítse azt a tudását és szakképzettségét, amely hasznára lesz akár jelenlegi munkakörének ellátásában, akár esetleges jövőendő feladatainak elvégzésében.

Célkitűzések

Célkitűzéseken azokat a célokat értjük, amelyekre a képzési erőfeszítések irányulnak. Ebben a minőségükben azokat a tervbe vett változásokat írják le, amelyek az egyén nagyobb szakmai tudását és személyes fejlődését eredményezik. A képzés célkitűzései alkotják azokat a kritériumokat, amelyek alapján megválasztjuk a képzés módját és a tanfolyam tartalmát. Képzési célkitűzések felállítására vonatkozó általános követelmények előírják, hogy a célkitűzések:

1. reálisan elérhetőek legyenek;
2. összhangban legyenek a vállalat egyéb célkitűzéseivel;
3. hosszú és rövid távú orientációból álljanak;

4. legyen bizonyos közös értelmük, valamennyi érdekelt fél számára;

5. szorosan kapcsolódjanak az alkalmazott személyes céljaihoz és célkitűzéseikhez.

A vállalatok számos továbbképzést elősegítő programot valósítanak meg, és azok a programok minden alkalmazott részére nyitva álljanak.

A vállalatvezető feladata, hogy olyan tanfolyamokra költse a vállalat pénzét, amelyek közvetlenül megfelelnek a dolgozó adott munkakörének, illetve ésszerű jövőbeni céljainak. Patrick C. Forbro szavai szerint: — „az az igazán boldog és pszichológiailag egészséges ember, aki alkot a maga választott szakterületén, hozzájárul a vállalat céljainak megvalósításához, s ezért a hozzájárulásért elismerésben részesül a vállalat és szakmabeli kortársai részéről”. A tovább-

képzés fontos tényező abból a szempontból, hogy felkészíti a mérnököt és műszaki szakembert a vállalat vele szemben táplált várakozásainak kielégítésére.

A célorientált probléma megközelítési módszere lehetőséget nyújt mind pedig a technikai szakembereknek arra, hogy figyelmét a szaktudás elavulásának a megakadályozását célzó program várható eredményeire összpontosítsa.

IRODALOM

- 1 Dalton, G. W.—Thompson, P. H.: (Accelerating Obsolescence of older engineers — HARVARD BUSINESS REVIEW 1971/9—10.)
- 2 Durer, A.: (Technische Weiterbildung morgan — Lie-de and Formen — PRODUKTIVITÄT UND RATIONALISIERUNG 1971)
- 3 Horgan, N. J.—Floyd, R. P.: (— An MBO Approach to Prevent Technical Obsolescence — PERSONAL JOURNAL 1971/9.)

A TVK által gyártott faipari ragasztók fejlesztése és felhasználása

Bertók István

Minden iparágban, így a faiparban is az iparág általános fejlődése megköveteli az alkalmazott segédanyagok fejlődését, fejlesztését is. A ragasztóanyagok is a segédanyag szerepét töltik be, de alkalmazásuk nélkül a legtöbb korszerű szerkezet ma már elképzelhetetlen.

A faiparban alkalmazott ragasztóanyagok fejlődésében a legnagyobb előrelépést a természetes eredetű ragasztók háttérbe szorítása és ezzel párhuzamosan a szintetikus úton előállított ragasztóanyagok előretörése jelentette.

Rendeltetését és felépítését tekintve, sokféle ragasztóanyag kerül felhasználásra a faiparban. Ezek közül a legjelentősebbek:

- karbamid-formaldehid bázisú ragasztógyanta
- melamin bázisú, ill. melaminnal modifikált ragasztógyanta
- fenol (v. rezorcin)-formaldehid bázisú ragasztógyanta
- vinilacetát, akrilát homo- és kopolimer vizes diszperzió bázisú ragasztók
- különböző típusú ömledék ragasztók
- oldószeres polikloroprén bázisú ragasztók.

A sorrend egyúttal mennyiségi besorolást is jelent.

A Tiszai Vegyi Kombinát faipari felhasználásra vinilacetát homo- és kopolimer vizes diszperzió bázisú ragasztókat gyárt. Ezek a ragasztók nem tűzveszélyesek és egészségre ártalmas anyagot nem tartalmaznak.

Legrégebben és legnagyobb mennyiségben (400—500 t/év) gyártott faipari ragasztóink a MOZAIK faipari ragasztó és a MOZAIK faipari speciál ragasztó. Az utóbbi szürke változatban is készül. Közös jellemzőjük, hogy polivinilacetát vizes diszperzió bázisúak, és elsősorban csapos kötések kialakításánál kerülnek felhasználásra. Kötési idejük viszonylag hosszú (néhány óra), áruk kedvező.

A hazailag gyártott vizes diszperzió bázisú faipari ragasztók választékának bővítése érdekében szükségessé vált egy nagy szilárdságú és gyors kötést biztosító ragasztóanyag kifejlesztése. A fejlesztési munkák eredményeként született meg a MOZAIK faipari S ragasztó, amely min. 100 kp/cm²-es nyírótapadási szilárdságot biztosít, ezáltal bútorigipari csapos kötések kialakítására kiválóan alkalmas. Ezenkívül alkalmazható még dekorítlemezek felragasztására is. A ragasztóanyag gyártásával a jelenlegi tőkés relációjú késztermékimport csökkentését is szeretnénk elősegíteni.

Víz-, ill. főzésálló faipari ragasztáshoz formaldehiddel reagáltatott karbamid-, melamin-, fenol-, vagy rezorcingyantát használnak jelenleg. Egészségügyi és esztétikai szempontok előtérbe helyezésével fejlesztettük ki a LEGNOFIX vízálló faipari ragasztót. Ez a ragasztó polivinilacetát vizes diszperzió bázisú, amely a „B—1” komponenssel [vízoldható Cr(III) vegyület] enyhén ibolyaszínű, főzésálló ragasztófilmet képez, a „B—2” komponenssel [vízoldható Al(III)

vegyület] szintelen, vízálló ragasztófilmet képez. Az „A” komponens önállóan is felhasználható bútorigipari célra, ekkor azonban a ragasztófilm nem vízálló.

A ragasztó az épületasztalos-iparban nyílászáró szerkezetek készítésénél hossz-toldáshoz jó eredményeket adott.

Speciális termékünk a MOZAIK ceruzaragasztó, melyet a ceruzagyártásban a fából készült lapok összeragasztására és a ceruzabél be-
ragasztására használnak. Gyártása tőkés import megtakarítását jelenti.

A bútorigiparban az utóbbi években jelentős szerephez jutott a különböző PVC-fóliák felhasználása. A kemény és félkemény PVC-fóliát elsősorban bútortáblák kialakítására használják. A legfontosabb hordozó anyagok: faforgácslap, farostlemez, pozdorjalap és esetenként natúr fafelület. A PVC fólia felhasználása elterjedőben van a rádió- és televíziókávék, valamint a különböző hangdobozok gyártásában is.

Ragasztóanyagként az első időszakban oldószeres polikloroprén ragasztókat használtak, ma már azonban elsősorban vizes diszperziós ragasztó kerül felhasználásra. Magyarországon

jelenleg évente kb. 200 tonna tőkés importból származó vizes diszperzió bázisú ragasztót használnak fel PVC bútorfólia ragasztására. 1980-ra az éves igény várhatóan megkétszereződik.

A téma fontosságára való tekintettel kiemelt feladatként kezeltük alkalmas ragasztóanyag kifejlesztését. A kötőanyag kiválasztásánál két alternatív lehetőség vizsgálatát végeztük: vizes poliakrilát és vizes etilén-vinilacetát kopolimer diszperzió. Irodalmi forrásokban elsősorban a poliakrilátok alkalmassága szerepel. A saját összehasonlító vizsgálataink viszont egyértelműen a speciális etilén-vinilacetát kopolimer jobb tulajdonságait mutatták, ezért az erre a célra kidolgozott MOZAIK bútorfólia-ragasztó kötőanyaga speciális etilén-vinilacetát kopolimer vizes diszperzió.

Vizsgálati eredményeink és felhasználási tapasztalataink jók, sőt újabban textil-hordozós műbőrök ragasztására is kiváló eredmények születtek.

Célunk a tőkés import további kiváltása a már kifejlesztett ragasztóanyagok felhasználásának széles körű bevezetésével és szükség szerint újabb ragasztóanyagok kifejlesztésével.

Külföldi lapszemle

A fahulladék üzemen belüli mozgatása, tárolása, bálázása

A fa megmunkálása során jelentős mennyiségű hulladék (fűrészpor, szél- és végdarabok) keletkezik. Ezeknek a mozgatása az egészségre káros, tűz- és robbanásveszélyességükre — a faforgácsnál a kuszálódásra — való hajlamosságukra tekintettel nem kis gondot okoz a faiparnak.

A problémák megoldásának elősegítésére vonatkozóan ad információkat az A+CS 1977. 3. száma.

A fahulladék szállítására — a szél- és végdarabok kivételével — a REDLER Conveyor Ltd. által kifejlesztett *redler* vált be jól a gyakorlatban.

A *fahulladékok tárolását* a hombárban, silóban a boltozás nehezíti. A cég a jó ürités érdekében olyan körkeresztmetszetű silót szerkesztett, amelynek az alján egy csúcsával felfelé elhelyezett *forgó kúp* van, melynek tetején kardáncsuklókkal bekötött karok bolygatják a kialakuló boltozatot.

A mozgatáshoz szükséges energiaigény a kis fordulatszám (10 fordulat/perc) miatt minimális: 4 kW.

A silónak az eddigi gyakorlatban alkalmazott üritési módjával szemben ez az új megoldás az anyagot a tárolás során nem lazítja fel és megtartja eredeti térfogatát.

A siló a kiüritett mennyiség mérésére még térfogatmérővel is felszerelhető.

A cikk írója a továbbiakban az AUTOMATIC Baling Co Ltd. félautomata faforgácsot bálázó gépről ad tájékoztatást.

***

Az Európai Gazdasági Bizottságnak, az elmúlt év végén összeállított tájékoztatója szerint az európai országokban a fűrészáru iránti belső szükséglet növekedésével számolnak.

Európában a forgácslemez kereslet 1976-hoz viszonyítva 1977-ben 4⁰/₀-kal, mintegy 21,3 millió m³-re nő.

A farostlemez-kereslet 1975-höz viszonyítva 1976-ban 5⁰/₀-kal emelkedett, 1977-ben pedig várhatóan mintegy további 9⁰/₀-kal növekszik.

A fenyőfűrészáru termelése — Szovjetunió nélkül — Európában a becslések szerint 63,4 millió m³ volt, és ez 1975-tel szemben 6,3⁰/₀-os növekedést jelent. Feltehetően a termelés további 1,3 millió m³-rel — újabb 2⁰/₀-kal — emelkedik. A belső szükséglet 1976-ban 3,6⁰/₀-kal (2,4 millió m³-rel) emelkedett 1977-ben pedig további 1⁰/₀-os (0,6 millió m³) növekedéssel számolnak.

Európa 1976 évi „teljes fenyőfűrészáru importját” 24,1 millió m³-re becsülik, amely 1975-tel szemben 17⁰/₀-os importnövekedést jelent. Az 1977. évi importszükséglet a becslések szerint „mintegy 1 millió m³-rel — 4⁰/₀-kal — 23,2 millió m³-re csökkenhet.

„Az európai szocialista országok 1976. évi importja (2,87 millió m³) kb. 19⁰/₀-kal volt kisebb az 1975. évinél, 1977-ben pedig várhatóan 2,85 millió m³ lesz.”

A lombosfa piacon Európában a termelés és az import csak „kis mértékben emelkedik” az export pedig inkább csökken. (Rynecky Zagranicne; VG.)

Dr. J. T.

Asztalos és kárpitos ipartörténeti múzeum szervezése

A Magyar Népköztársaság Elnöki Tanácsának 1963. évi 9. sz. törvényerejű rendelete alapján a Könnyűipari Miniszter az asztalos és kárpitosipar értékes hagyományainak megbecsülése érdekében határozatot hozott fejlődéstörténeti tárgyi és dokumentációs emlékek összegyűjtésére, ipartörténeti múzeum szervezése céljából.

Az ipartörténeti értékek felmérését és begyűjtését szervező munkabizottság a Faipari Tudományos Egyesület társadalmi aktívaival, a Bútoripari Tervező Iroda irányításával megkezdte munkáját. Célunk, hogy az asztalos- és kárpitosipar területén számba vegyük és begyűjtsük a még fellelhető történeti értékeket, a céhek megalakulásának kezdetétől — napjainkig.

Az emlékek értékét nem annak anyagi vagy műszaki értéke határozza meg, hanem az ipar fejlődését dokumentáló történeti jelentősége, a tárgy korától és állapotától függetlenül. Egyidejűleg jelentéktelennek tűnő tárgy, vagy dokumentum is forrásértékű bizonyíték lehet a gyűjtemény egészében.

A gyűjtés kiterjed alapanyagok, munkaeszközök, technológiák, egyes termékek, és a dolgozók élet- és munkakörülményeinek, mozgalmi harcainak felkutatására, annak megőrzésére. A hangsúlyt a technológiai fejlődésre helyezzük és nem az egyes korok stílusirányzatainak vagy bútortípusainak begyűjtésére. Ez utóbbiak bejelentését is szívesen fogadjuk, azokat lefotózzuk.

Ezúton kérjük fel az asztalos- és kárpitosiparban dolgozó és szakmáját szerető ipari szakembereket, hogy a gyűjtők munkáját támogassák, a tulajdonukban levő muzeális értékű tárgyaikat a létesítendő múzeum részére felajánlják a Bútoripari Tervező Irodának, (Budapest, VIII. Kisfaludy u. 38, levélcím 1431 Budapest, Pf. 177. Lengyel István osztályvezető. T.: 144-405, Ézsiás Pálné T.: 659-860).

A gyűjtendő emlékek körét csak főbb vonalaiban lehet meghatározni — megkíséreljük az alábbiakban érzékeltetni:

- minden tárgyi emlék, ami egy adott kor vagy szakma jellemző munkaeszközét, technológiáját, termékét dokumentálja. Eredeti régi szerszámok, berendezések, munkaeszközök, termékek kismintái, gépek, műhelybel-sők, munkafolyamatok fotói, segédeszközök, cégtáblák,
- iparigazolványok, munkakönyvek, működési engedélyek, alapítólevelek, oklevelek, üzleti könyvek, mesterlevelek,
- tervrajzok, műszaki dokumentációk, technológiai leírások, mintarajzok, árjegyzékek, újítások, szabadalmak,
- az asztalos és kárpitosiparral kapcsolatos fotofelvételek, grafikák, festmények,
- kitüntetések, érmék, serlegek, emléklapok, jelvények,
- reklámanyagok, címkék, évkönyvek, szakkönyvek, folyóiratok, alapszabályok, katalógusok, prospektusok, újságcikkek stb.

A létesítendő ipartörténeti múzeum gyűjteményét megalapozó tárgyi és írásos emlékeit formanyomtatványon is be lehet jelenteni, melyet kérésre a Bútoripari Tervező Iroda postán megküld a megadott címre. Szükség esetén gondoskodunk arról, hogy a felajánlott anyagot szakemberünk a helyszínen megtekintse. A felajánló és ajándékozók nevét a lap folyamatosan leközli.

Köszönettel fogadjuk minden tájékoztatást, ami kutatómunkánkat elősegíti, valamint közlést a már felszámolt régi kis műhelyek tulajdonosainak nevére, címére és az esetleg megszerzhető hagyatékára vonatkozóan. Számítunk a szocialista brigádok és a KISZ-fiatalok kezdeményezésére.

Bízunk abban, hogy sok más iparág példája nyomán az asztalos és kárpitos ipartörténeti múzeumot is megvalósíthatjuk az iparban dolgozó szakemberek és a lap olvasóinak segítségével.

Belföldi hírek

Hírek a Tisza Bútoripari Vállalat tájékoztatójából

A Tisza Bútoripari Vállalat 6. sz. gyáregységében 120 férfi és 80 nődolgozó részére helyet biztosító új szociális létesítmény kivitelezése befejeződött és azt a dolgozók részére átadták. Az épületben kapott helyet a konyha, étkező, orvosi rendelő, valamint a balesetvédelmi oktatást szolgáló terem is.

A 6. sz. gyáregység elő- és végszerelő műhelyében megkezdték az országban eddig még nem alkalmazott újszerű bútoralkatrész előszerelést és a kész bútorok összeállítását.

A 6. sz. valamint a csongrádi gyáregység

kooperációs együttműködése eredményeként ugyancsak beindult a MODUL 15 III. típus. konyha gyártása.

***

Az Ipoly Bútorgyárat Balassagyarmaton 110 millió forintos költséggel korszerűsítik. A beruházás keretében nyugatnémet és olasz korszerű faipari gépek és berendezéseket szereztek be és helyeznek üzembe. A korszerűsítéssel lehetővé válik, hogy a bútorgyár évente 12 000 garnitúrát készítsen. A beruházások — korszerűsítés — befejezését követően a gyár termelési értéke mintegy évi 150 millió forint lesz.

Dr. J. T.

Havonta kétszer
ÖNNEK SZÓL A

FÁJKILYA

SZÍNES, KÉPES
FOLYÓÍRAT

HOLZINDUSTRIE

IX. Delegiertenkonferenz des Wissenschaftlichen Vereines für Holzindustrie I. . .	257
Siegerhafter Vorstoss von Holz- es gibt doch eine Reihe von Problemen zu lösen	272
<i>Dr. Rácz Endre</i> : Die Lage und die Perspektiven des Exports von modernen Möbel in die nicht-sozialistische Länder	273
<i>Báthory Béla</i> : Wirtschaftsprogramm des Unternehmens für Möbelverkauf für die Jahre 1976—80	279
<i>Dobos István</i> : Veralterung der beruflichen Kenntnisse zu verhüten	283
<i>Bertók István</i> : Entwicklung und Verbrauch von Klebstoffen für die Holzindustrie erzeugt in der Chemischen Kombinat Tisza	285
Organisierung des Museums für Tischler- und Tapezierergewerbe	287
Vereinsnachrichten	
Ungarische Nachrichten	
Presseschau	
Maschinen der Polstermöbelindustrie	

WOODWORKING INDUSTRY

9 th Conference of Delegates of Scientific Association for Woodworking Industry I.	257
Triumphant Forging Ahead of Wood — for all that there are a lot of Problem to be Settled	272
<i>Dr. Rácz Endre</i> : Situation and Perspectives of Modern Furniture Export to the Countries of Market Economy System	273
<i>Báthory Béla</i> : Economic Programme of the Furniture Marketing Enterprise for the years 1976—80	279
<i>Dobos István</i> : Prevention from Obsolescence of Professional Knowledge	283
<i>Bertók István</i> : Development and Utilization of Adhesives for Woodworking Industry Produced by Chemical Works Tisza	285
Organisation of the Museum for the History of Joinery and Upholstery	287
Association's News	
Hungarian News	
Press Review	
Upholstery Machines	

